

Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XXXVIII | NÚM. 2027
2,90 € | 29 JULIOL 2018

Bernardo Valle

EN PRIMER PLA (P. 8-11)

Vacances eclesials

Mons. Enric Benavent, Mn. Rafael Serra i la Gna. Enriqueta Sebas expliquen la seva experiència

«L'Administració vulnera el dret de les famílies a triar lliurement l'escola»

Miquel Mateo,
secretari general
adjunt de l'Escola
Cristiana

P. 18-19

Bulgària Sacra

8 dies | 7 nits

Vols i trasllats
des de Barcelona

Pagament en
3 mesos

Sortides 21 de juliol
i 7 d'agost

Visites a Sofia, Vitosha, Rila, Rozhen, Melnik, Plovdiv i Bachkovo

Hotels 5*
Habitació doble
Pensió Completa

1.100€

Suplement habitació individual

292€

Preu des de per persona en hotels 5* i règim de Mitja Pensió + 7 dinars, vàlid per a un grup de 29 persones. Inclou: avió classe turista Barcelona - Sofia - Barcelona i taxes d'aeroport, taxes locals, circuit en autocar amb guia professional autoritzat de parla hispana durant tot el recorregut, acompanyant de Turisme Religios de Viatges El Corte Inglés per a tot el viatge i visites segons el programa (consulteu-ho). No inclou cap tipus d'extres en hotels i restaurants o qualsevol altre tipus d'extres o serveis no especificats al programa. Consulta'n les condicions. Pagament en 3 mesos: consulta'n les condicions i els plans de finançament. C.I.C.MA 59 - HERMOSILA 112 - MADRID.

Consulta'n més informació i condicions:
933 635 760 • julianalcalderueda@viajeseci.es

VIATGES *El Corte Inglés*

TURISME RELIGIÓS

Temps en llibertat

L'estiu representa per a molts un canvi de marxa. Molts encara fan vacances més o menys curtes i surten del seu escenari habitual cap a d'altres indrets. També els qui romanen a les ciutats saben com allí el ritme canvia, sobretot el mes d'agost. Sigui com sigui, cal fer una aturada i no caure en la temptació de l'activisme. L'estiu és un temps propici per al silenci i la interiorització, per a la lectura pausada, per al contacte amb la natura, per a l'esport, per a la trobada amical, per a la creativitat... Un document que es pot prestar a una lectura reposada estival és el que acaba de publicar Cristianisme i Justícia: *És possible renovar la convivència*. Després d'un curs especialment dur i complex, per les circumstàncies polítiques que hem viscut a Catalunya, convé prendre una distància prudent dels esdeveniments, mirar serenament el present i projectar amb creativitat el futur. Certament, la distància per si sola no resol els problemes però sí que propicia les condicions oportunes per trobar sortides. Fer silenci exterior és relativament senzill. Cercar el silenci interior requereix tot un aprenentatge. Distanciar-nos d'una dificultat greu ens ajuda a veure-la en el seu context i ens permet de relativitzar-la i de posar les condicions de superar-la. L'escriptor

Josep Maria Puigjaner defensava que el temps lliure mai no vindria, que l'hauríem de cercar amb una mirada contemplativa de la realitat que ens envolta. Més que de temps lliure hauríem de parlar d'un temps tot ell viscut amb llibertat. Les vacances són un dret i l'estiu és un temps imprescindible per recuperar forces, però la mirada serena i contemplativa ha d'esdevenir quotidiana.

En aquest número de *Catalunya Cristiana* el nostre redactor Macià Grau recull les vivències estivals d'algunes persones d'Església. Les vacances ens solen mostrar el rostre més humà de les persones. Moltes congregacions religioses tenen la saviesa d'establir quinze dies de vacances i quinze d'exercicis per facilitar durant tot un mes aquest imprescindible canvi de ritme.

Cada dia de l'any hauria de tenir, ni que fos, una engruna d'allò de positiu que hem viscut en el parèntesi estival.

Contingut

03	Editorial
05	La setmana
06	Opinió
08	En primer pla
12	Opinió
15	Vida eclesial
22	Doble perspectiva
24	Rutes espirituals
27	Sortim!
28	La veu dels Pastors
30	Bíblia
32	Litúrgia
34	Espai lectors
36	Societat
38	Cultura
46	Agenda
47	Des del carrer

Projecte Hospital de Campanya

PÀGINA 36

16
SOS Nicaragua

20
Amazònia

Berat, Albània

PÀGINA 27

Nou grau de Filosofia, Política i Economia

PÀGINA 38

47
Creu Sant Jordi

La setmana en tuits

OSCAR CAMPS @CAMPSOSCAR
Fundador de Proactiva Open Arms

La guarda costanera líbia va anunciar que havia interceptat un bot amb 158 persones a bord i que havia proporcionat assistència mèdica i humanitària. El que no van dir va ser que van deixar dues dones i un infant a bord i van enfonsar el vaixell perquè no volien pujar a les patrulleres líbies

ILEANA ROS-LEHTINEN @ROSLEHTINEN

Representant davant del Congrés dels Estats Units pel districte de Miami

Avui fa tres mesos des que Ortega va iniciar la repressió i massacre contra el poble de Nicaragua. Malgrat l'onada de terror, els nicaragüencs han demostrat el

seu coratge i anhel per una pàtria lliure i democràtica. Nacions responsables estem amb ells i seguirem fins al final

JAUME PUJOL @PUJOLJAUME
Arquebisbe de Tarragona

Ahir em vaig retrobar amb les persones que fa 4 anys vam anar a Ruanda per beneir i inaugurar el Centre de Formació i Assistència Social a Kampanga. A la foto, acompanyat dels missioners Josep Cabayol i Isabel Correig

ÒSCAR BARDAJÍ @OSCARBARDAJI

Director de Comunicació de l'abadia de Montserrat

L'ofici de vespres de divendres 13 de juliol, amb la participació de 3.700 *pueri cantores* de tot el món a Montserrat

Zoom

EDUARD BRUFAU

Ramon Ripoll/Arquebisbat de Barcelona

El 19 de juliol passat el Futbol Club Barcelona va oferir a la Mare de Déu de la Mercè les 20 copes guanyades aquesta temporada en les seves diferents modalitats esportives. La directiva de l'equip, amb el president al capdavant, Josep Maria Bartomeu, també va poder comprovar com avança la construcció del nou orgue de la basílica de la patrona de la ciutat, que s'espera poder inaugurar properament.

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA
Coordinador d'informatius

Final de temporada

Els espais diaris més connectats amb la informació i l'anàlisi, la *Fórmula Estel* de 8 a 9 h i *El Mirador de l'actualitat* de 18 a 18.30 h, van tancar temporada el 20 de juliol després d'una intensa setmana de notícies i previsions. Al matí, el portaveu de la mesquita As-sunnah de Reus, Mohamed Said Badaoui, explicava el dia 17 que aquest centre, considerat exemple per a Catalunya i Espanya, «és un punt per solucionar problemes des del respecte». El jesuïta Joan Morera, actual coordinador del web Pregaria.cat, comentava el 18 algunes novetats d'aquest portal d'interioritat coincidint amb els seus 10 anys. I Mercè Lajara, coordinadora dels Exercicis-Convivència per a joves Gisclarenys 2018 (del 17 al 22 d'agost), comentava el dia 20 que «és una oportunitat perquè molts nois i noies trobin espais de silenci i busquin Jesús» davant la natura.

El Mirador tancava temporada passant algunes notícies importants dels últims mesos, amb la situació política a Catalunya, la repercussió dels atemptats de l'agost passat i les arribades massives de refugiats i immigrants. En l'última setmana, també va parlar de memòria històrica, amb el record de la Batalla de l'Ebre 80 anys després, i de llibertat educativa.

L'efemèride de la setmana

31 de juliol del 2017:

mor als 91 anys Mn. Josep Maria Aragonès, canonge i col·laborador de Ràdio Estel i *Catalunya Cristiana*.

NÚRIA FERRET I CANALE
Orde de les Verges

Una pastoral de llàgrima i mocador, d'angoixa i esperança, de silenci i sofriment

PENSANT-HO MILLOR

Sortim!

El 22 d'abril passat es va presentar el nou Pla Pastoral per a l'arxidiòcesi de Barcelona sota el títol «Sortim!», lema inspirat en l'*Evangelii gaudium* del papa Francesc: «Sortim, sortim a oferir a tothom la vida de Jesucrist... m'estimo més una Església accidentada, ferida i tacada per haver sortit al carrer, que no pas una Església malalta pel tancament i la comoditat d'aferrar-se a les pròpies seguretats» (EG 49).

Així doncs, amb el nou Pla Pastoral a les mans, i la reestructuració i nomenaments de càrrecs i serveis a la diòcesi fets públics fa pocs dies, l'Església de Barcelona es disposa a sortir en missió per anunciar Jesucrist i portar el seu Amor a tothom qui ho necessiti.

Però cal anar amb compte, perquè a l'hora de passar de la teoria a la pràctica, la tendència al «tancament i la comoditat», a quedar-se en «les pròpies seguretats» o la temptació de refugiar-se en «això no ho hem fet mai» o «sempre s'ha fet així» és gran i ens afecta a tots.

Des de fa poc més d'un any treballo com a agent de pastoral en un gran hospital de Barcelona. Soc l'única dona de l'equip i els meus companys són majoritàriament sacerdots, però el Senyor cardinal no va dubtar a enviar-m'hi en

el seu moment. Va ser valent, i no vull creure'm allò que insinuen alguns que ho va fer només perquè hi ha pocs sacerdots. Més aviat penso que ell confia en el paper que una dona pot aportar en l'àmbit hospitalari, en especial en l'àrea de materno-infantil, que és on jo desenvolupo la meva activitat.

Dones joves embarassades en risc de perdre el seu fill o de tenir-lo prematur amb greus seqüeles cròniques; nadons de menys d'un quilogram, carregats de tubs, que no sabem si creixeran sans o moriran; nenes i nenes de cap pelat que lluiten contra el càncer que se'ls menja; altres que esperen durant mesos, connectats a màquines, que es produeixi el miracle d'una donació d'òrgans per a un trasplantament... A cada pas es repeteix l'estampa de Maria, la Mare dolorosa al peu del seu fill crucificat.

Pensant-ho millor, no és una pastoral directament sacramental; més aviat és una pastoral de llàgrima i mocador, d'angoixa i esperança, de silenci i sofriment, d'acompanyament i proximitat. Pocs paraules o discursos i molta orella i comprensió per acaronar i confortar el cor adolorit dels altres... Sí, sortim!

UN NOU LLINDAR

Fer-nos creïbles

SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

El bé no s'imposa mai, es contagia amb el testimoni

«Per les obres els coneixereu.» «Les paraules se les emporta el vent.» «Diuen i no fan.» Tot això ho sentim dir amb freqüència i som molt sensibles a valorar el testimoni, la coherència personal, la sinceritat, la unitat de vida. La raó és que l'exigència comença per un mateix. No ens podem aprofitar de ningú emparant-nos en el xantatge d'imposar a un altre allò que un no està disposat a fer per a ell mateix.

Fixem-nos-hi. Conten que, a l'Índia, una mare molt preocupada per la seva filla va anar a veure Mahatma Gandhi perquè l'aconsellés què havia de fer. Volia que parlés amb la seva filla perquè no deixava de menjar dolços i això li era molt perjudicial per a la salut. Gandhi va accedir a parlar amb aquella jove de molt bon gust, però va dir a la seva mare que no ho faria fins després de tres setmanes. Aquella mare va sortir un poc decebuda i contrariada. Després de tres setmanes li va dur la seva filla i Gandhi la va rebre, va parlar amb ella i tot va anar molt bé. La mare, però, presa de curiositat, no va partir sense demanar-li per què havia esperat tres setmanes a rebre la seva filla i parlar amb ella. Gandhi, amb to humil, li va dir: «Era jo qui necessitava tres setmanes per treure'm el mateix

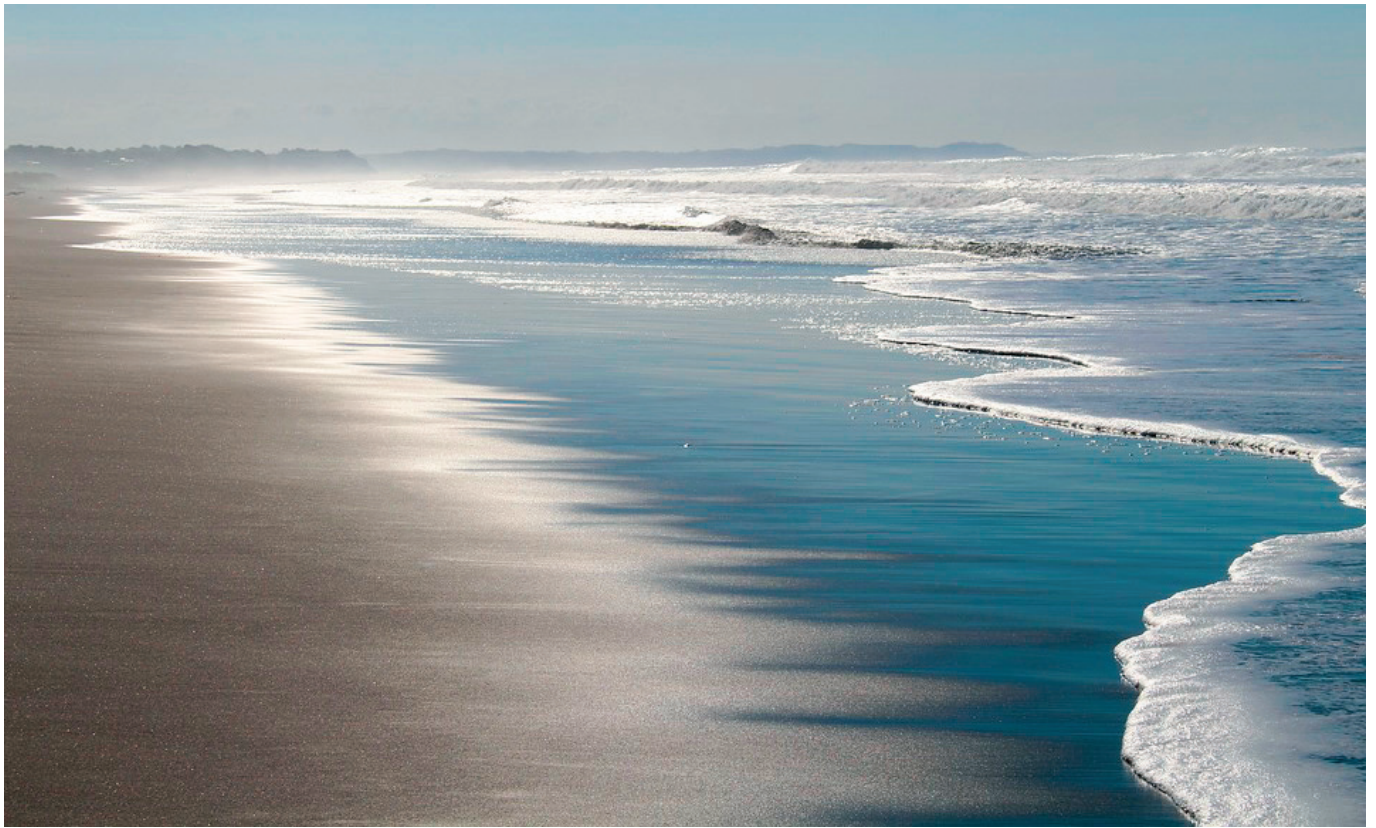
defecte.»

La transparència dels fets prové d'una gran llibertat interior i deixa la consciència ben tranquil·la. El bé mai no s'imposa, es contagia amb el testimoni. Per això, Jesús és tan contundent quan a l'Evangeli diu: «Treu-te primer la biga del teu ull i llavors hi veuràs prou clar per treure la brossa de l'ull del teu germà» (Mt 7,5). El papa Pau VI, aplicant-ho a molts aspectes de la vida, ho va concretar dient que «l'home contemporani escolta més de grat els testimonis que els mestres, i si escolta els mestres és perquè són testimonis» (EN 41).

Que bé quan amb humilitat l'única intenció és ajudar que cadascú sigui ell mateix, sense renunciar-hi; que bé si ningú no és forçat a claudicar dels seus legítims principis; que bé si, essent transparents, ajudem que els altres també ho siguin.

Torn de vacances

**Un bisbe, un capellà i una religiosa
comparteixen les seves experiències de
descans estival**

ENRIC BENAVENT
«Sovint hem d'interrompre el descans a causa de tasques pastorals que són ineludibles»

La qüestió de les vacances per al clergat no es va posar sobre la taula fins a l'arribada del Concili Vaticà II, que va incloure en el decret *Presbyterorum ordinis* el dret a un temps de descans per part dels preveres. En aquest decret es recomanava als capellans «gaudir d'un temps suficient de vacances», alhora que s'instava els bisbes a procurar que els sacerdots poguessin disposar d'aquest temps. Va ser precisament gràcies a aquesta proposta del Concili que, amb la reforma del Codi de Dret Canònic feta per Joan Pau II el 1983, es va incloure per primera vegada un cànon que feia referència explícita a les vacances dels preveres: «Correspon també al clergat tenir cada any el temps suficient i necessari de vacances, determinat pel dret universal o particular» (Càn 283,2).

Tot i que aquesta decisió va posar de manifest que les vacances del clergat són necessàries, malauradament no es va convertir en una regla que sempre es compleixi. El nombre cada vegada més reduït de capellans i la necessitat d'atendre els feligresos durant tot l'any provoquen que aquest dret canònic de l'Església universal contrasti amb la situació actual de les vacan-

ces dels religiosos. Per conèixer la realitat d'aquesta circumstància, entrevistem un capellà, un bisbe i una religiosa, perquè des del seu testimoni ens apropin a descobrir quina és la realitat de les seves vacances.

Enric Benavent Vidal, bisbe de Tortosa

Les vacances d'un bisbe acostumen a quedar compreses en un període de tres setmanes durant l'estiu. Aquest és precisament el cas d'Enric Benavent, bisbe de Tortosa des de fa cinc anys, que aprofita aquestes tres setmanes per anar a Quatretonda (València), poble d'on és natural: «Estic amb la família, amb els amics de tota la vida, aprofito per caminar per la muntanya, per llegir, i per preparar algunes coses per al curs que ve.» Tot i ser ell mateix el qui estableix quan fer les vacances, les seves responsabilitats com a prelat fan que gairebé sempre hagi d'interrompre el temps de descans per fer-se present en els compromisos pastorals: «Sovint he d'interrompre el descans a causa de tasques pastorals que són ineludibles. Aquest any, per exemple, celebrem els 50 anys de la fundació de la Fràter a Tortosa, i passaré a visitar-los a les

RAFAEL SERRA

«Mai no fem les vacances alienes a l'experiència espiritual, el que ens descansa més és poder fer un temps llarg de pregària»

ENRIQUETA SEBAS

«Les vacances són importants per no trencar el vincle familiar, que és essencial mantenir unit»

colònies que organitzen conjuntament amb el bisbat.» Aquesta situació no és única per als bisbes, ja que com explica el bisbe Benavent, els mossens també s'han d'organitzar per fer-se presents a les parròquies a l'estiu, una època en que no hi ha tantes activitats pastorals, com per exemple la catequesi, però que en té d'altres igual d'importants: «A l'estiu hi ha les festes majors als pobles, i els capellans han de ser-hi. És necessària una bona organització, ja que el ritme de les parròquies a l'estiu és més relaxat, i per tant si els sacerdots es coordinen poden gaudir de les vacances igualment.»

Per al bisbe Benavent, la reforma del Codi de Dret Canònic per incloure les vacances del clergat va ser un gran avanç, ja que els permet tenir uns dies on poden «canviar de feina, anar de viatge, i el que és més important, descansar». No obstant, des de la seva condició de bisbe, és conscient que tant ell com els altres membres del clergat no són únicament treballadors de l'Església, sinó que tenen una

vocació i per tant hi ha coses que formen part de la seva vida, com «la pregària, la celebració de l'eucaristia o l'atenció als feligresos». És per això que ens recorda que «fins i tot en el seu temps de vacances, un mai no deixa de ser mossèn o bisbe».

Rafael Serra Ballart, rector de la parròquia de Crist Rei de Reus

Rafael Serra Ballart és el rector de la parròquia de Crist Rei, situada al centre de la ciutat de Reus (arquebisbat Tarragona). Dels nou anys que porta a la parròquia, mossèn Serra encara no ha gaudit mai d'un període llarg i determinat de vacances, una situació que com explica és molt comuna entre els sacerdots: «La gran majoria de mossens no tenim un període llarg de vacances, sinó que ens ajudem els uns als altres per gaudir d'uns dies entre setmana per descansar i veure la família.» Aquest fet, com exposa el rector de Crist Rei, es deu principalment a un factor: la falta de mossens. Els serveis que ofereixen els capellans a les

parròquies, com per exemple la visita als malalts, l'atenció al culte o la mateixa eucaristia, són de caràcter permanent, i això fa que si no troben un substitut no puguin abandonar la parròquia. Malauradament, a causa del nombre cada vegada més reduït de sacerdots, la tasca de trobar algú que els pugui substituir s'ha convertit en una missió gairebé impossible, i això fa que no puguin abandonar la parròquia tant de temps. En aquest sentit, mossèn Serra explica que els seus superiors haurien d'analitzar la situació per buscar solucions, ja que veu en les vacances una necessitat: «Més enllà de les circumstàncies de cadascú, és molt bo que puguem fer un temps de vacances, en el sentit de fer una aturada de la quotidianitat, i perquè el mossèn pugui respirar del cel, del mar, i de la seva família i amics.» Precisament, una de les activitats que acostuma a fer mossèn Serra quan té uns dies per descansar és anar a passejar per la muntanya o la platja, a part de cuidar la seva formació intel·lectual: «Un mossèn sempre

té una curiositat intel·lectual i una sensibilitat artística, és per això que visitar llocs interessants des d'aquest punt de vista sempre ens és un goig.» Totes aquestes activitats, com explica, sempre van acompanyades de la dimensió espiritual, una part intrínseca de la psicologia dels mossens: «Mai no fem les vacances alienes a l'experiència espiritual, el que ens descansa més és poder fer un temps llarg de pregària.»

Enriqueta Sebas, superiora de les Filles de Jesús d'Alcarràs

La Gna. Enriqueta Sebas és la mare superiora de les Filles de Jesús d'Alcarràs, una comunitat de religioses que dedica gran part de la seva feina a treballar per ajudar els immigrants. Durant l'any, tant ella com les dues germanes que formen la comunitat s'encarreguen d'acollir immigrants a través de Càritas, entitat en la qual participen activament. A part de l'ajuda i l'assessorament que els donen, les tres religioses s'ocupen també de la gestió d'un pis on poden conviure fins a sis immigrants, la majoria dels quals s'hi està un any mentre busca feina per regularitzar la seva situació.

El període que estableixen les Filles de Jesús d'Alcarràs per estar de vacances acostuma a ser de 15 dies, que es combinen durant el mes d'agost. Tot i que la Gna. Enriqueta sigui la mare superiora, i per tant la responsable de la casa, ningú no decideix l'ordre en què marxen, sinó que es tracta d'una decisió consensuada: «Cadascuna

agafa les vacances quan ho necessita, és una qüestió que parlem entre totes.»

Com que han d'estar permanentment pendents del pis d'acollida, les tres germanes es combinen les vacances de manera que sempre hi hagi algú al pis on viuen: «Els immigrants no fan vacances, per això ens ho combinem, perquè sempre es quedi algú amb ells», explica. Tant per a ella com per a les altres dues religioses, les vacances són un període necessari per trencar amb la rutina, i que les ajuda a descansar per poder tornar amb més energia: «Les vacances són necessàries a tot arreu i aquí també. Aprofitem aquest període per descansar i estar amb la família, però sobretot per trencar amb la rutina.» No obstant, en alguns casos aquest temps que hauria de ser per descansar algunes el dediquen precisament per fer tot el contrari, com és el cas de la Gna. Enriqueta, que aprofita les vacances per cuidar el seu pare: «El meu pare té 96 anys, i aprofito els dies que tinc lliures per cuidar-lo i així treure feina a la meva germana que se n'ocupa durant tot l'any.» Tal com explica, les religioses que no tenen tantes responsabilitats poden estar amb la família i descansar, i és important que ho facin per «no trencar el vincle familiar, que és essencial mantenir unit». En el cas de les consagrades que no tenen família o hi poden estar menys temps, van a altres comunitats on les acullen i poden descansar i trencar amb la rutina igualment.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

**CENTRE MÈDIC
PLAÇA MOLINA**

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h
Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 10 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

MIQUEL-ÀNGEL FERRÉS
Arxiprest de l'Alt Empordà Interior

A la comarca de l'Alt Empordà, i segurament en d'altres, torna el trist espectacle de noies que es prostitueixen a peu de carretera. El fet que una societat com la nostra permeti «aparcar» dones a la carretera exposant-les com a mercaderia i objecte de consum, és símptoma d'una societat que ha «aparat» l'ètica i la moral, exposant-se així a una degradació flagrant de la pròpia dignitat humana.

Al darrere hi ha màfies i proxenetes amb molta força. La prostitució a l'Estat espanyol no és castigada pel Codi Penal, però tampoc no és acceptada per l'ordenament jurídic; per tant, les persones que s'hi dediquen no poden reclamar cap impagament, ni tenir assegurades condicions laborals mínimes, ni ser beneficiàries de prestacions públiques vinculades a una feina. El proxenetisme sí que és il·legal,

PUNT DE VISTA

Noies a peu de carretera

com el fet d'obligar algú a exercir la prostitució.

El tràfic de dones amb finalitat d'explotació sexual és el tercer negoci més rendible del món, després del tràfic d'armes i de drogues. Espanya és un dels països amb més incidència d'aquest negoci. Tot plegat fa que sigui un camp adobat per a l'explotació, la corrupció, el diner fàcil i, sovint, en lligam amb el món del narcotràfic.

S'han fet, des de fa anys, estudis, normatives, ordenances, plans d'acció més o menys agosarats, que, si bé han pal·liat momentàniament el problema, no l'han pas extirpat. Ara sembla que es

És símptoma d'una societat que ha «aparat» l'ètica i la moral, exposant-se així a una degradació flagrant de la dignitat humana

multarà els clients. És suficient? Ajuntaments, consells comarcals, Generalitat, Estat, policia local, nacional, estatal, internacional... Són massa administracions? Els manca coordinació? Els manca eficàcia? O voluntat política? Com és que fa temps a l'altre cantó de la frontera o en altres regions hi havia noies prostituïdes a la carretera i ara allà no se'n veu cap i aquí sí?

Hi deu haver molts interessos ocults i gent implicada a qui no interessa que el tema es resolgui. Com sempre, els pobres paguen la festa dels corruptes. En aquest cas, les dones són les víctimes d'un sistema pervers de tràfic de persones. Com adverteix el papa Francesc, la corrupció no es combat pas amb el silenci. Hi ha silencis que poden ser complicats.

I una darrera pregunta: què deu passar pel cap dels nens i nenes quan, per la finestra del cotxe, veuen aquestes noies? Què deuen preguntar als seus pares? Oh, i què poden respondre els pares...?

DES DEL MONESTIR

Josep Massot: una vida al servei de la cultura

Els monestirs sempre han estat llocs de cultura. Els escriptors, on a l'edat mitjana es copiaven els llibres i també l'interès per transmetre l'art i la ciència, han estat una constant dels monestirs. Quan els monjos fundaven nous cenobis portaven la fe, el treball i la cultura a aquells llocs on construïen un nou monestir.

Un dels monjos, historiador i filòleg, és el P. Josep Massot, que el dia 13, a Elx, va rebre la Medalla d'Honor 2018 de la Xarxa Universitària Lluís Vives, que agrupa les 22 universitats dels Països Catalans.

Savi i erudit, treballador incansable i compromès en la defensa de la nostra cultura, Josep Massot, nascut a Palma de Mallorca el 1941, entrà al monestir de Montserrat el 1963. Llicenciat en Filologia Romànica per

la Universitat de Barcelona, va fer la professió monàstica el 1964 i va ser ordenat prevere el 1971, any en què fou nomenat director de les Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Director de les revistes *Serra d'Or* i *Randa*, ha estat secretari de l'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes, president de la Societat Catalana de Llengua i Literatura, filial de l'Institut d'Estudis Catalans, president de la Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC, secretari de la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona i membre de la Societat d'Onomàstica i de la Societat Verdager.

Aquest monjo filòleg, historiador i investigador de la nostra cultura, que ha publicat desenes de llibres i centenars d'articles sobre el can-

JOSEP MIQUEL BAUSSET
Monjo de Montserrat

çoner, la llengua, la guerra civil o l'Església catalana, ha rebut el Premi Nacional de Cultura Popular de la Generalitat per la recuperació i edició de l'*Obra del cançoner popular*, la Creu de Sant Jordi i la Medalla d'Or del Consell Insular de Mallorca. A més, el 1995 va ser investit doctor *honoris causa* per la Universitat de les Illes Balears, el 2016 per la Universitat de València i el 2012 va rebre el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes.

Historiador i filòleg, va rebre la Medalla d'Honor 2018 de la Xarxa Universitària Lluís Vives

SABER ESCOLTAR

«Ens habituem a les coses bones i deixem d'agrair-les»

Tenim amics, allò que necessitem per dur una vida digna, preparació acadèmica, instruments facilitadors de tantíssimes coses que cooperen a la feina de cada dia... Però, sovint rondinem i no acabem d'estar satisfets del tot. Els batejats tenim els dons infosos de la fe, l'esperança i la caritat. Tenim Crist i el seu evangeli, formem part de l'Església i, en ella, rebem l'escalf dels sacraments i de la comunitat.

L'expressió inicial és d'una professora de la Universitat de Grenoble Alps, una investigadora de la psicologia positiva. Afirmar que cal inculcar la cooperació entre pares, empreses, partits i entre els nens. És mare de cinc fills i creient. Les seves dites fan venir ganes de

saber valorar les coses bones i de tenir un rostre somrient. Tot i que les coses s'han de fer ben fetes i per això mateix amb delicadesa i prudència.

Vull insistir en aquest tema de la mirada positiva. Es proposà a un grup d'estudiants, amb un gran nivell d'estrès, la confecció d'un diari: uns havien d'escriure les coses negatives del dia, uns altres el que volguessin i uns altres els sentiments de gratitud. «Va resultar que l'ansietat, l'estrès i els símptomes depressius s'havien reduït en els que van seguir el diari de gratitud.»

Conta l'eminent professora que va demanar a diverses escoles que els nens de preescolar «fessin el diari de gratitud i va resultar que més de la meitat agraïen, als seus mes-

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

tres, coses en les quals aquests no havien ni pensat». Que alguns professors van plorar d'emoció i que es van adonar que els alumnes captaven més coses de les que els educadors pensaven. Alguns infants estaven contents perquè un altre company els havia prestat un llapis. Aquest noieta estava disposat a deixar-lo altres vegades; el que havia rebut l'agraïment quedava admirat de la reacció de l'altre. «L'ambient va canviar, es respirava seguretat i benestar i es va reflectir en les notes». (Continuarà)

Sovint rondinem i no acabem d'estar satisfets del tot

P-J YNARAJA

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

La violació d'una jove per un grup de malfactors durant les festes de Pamplona ha estat una notícia repetida als mitjans. Més aviat ho ha estat la ressenya de la sentència i la disconformitat pel que fa al contingut. S'han difós fins a la societat les manifestacions en aquest sentit.

Em sembla bé acudir, com s'ha fet, a la publicitat tumultuosa d'aquests actes perquè està d'acord amb la sentència de Jesús: «Si no t'escolta, crida'n un o dos més, perquè tota qüestió ha de ser resolta per la declaració de dos o tres testimonis. Si tampoc no els escolta, digues-ho a la comunitat reunida» (Mt 18.16). Em sembla bé tot el que s'ha fet, però, sincerament, crec que a les manifestacions i les condemnes els falta pro-

A PROPÒSIT DE...

Delictes i sancions

funditat antropològica.

I afegeixo que em sap greu que no hi hagi hagut accions paral·leles per part de gent de missa, d'alta i baixa categoria, si és que al Regne del Cel existeix aquesta particularitat.

I no és que la Bíblia, arrel fonamental de la nostra doctrina, desconegui aquests mals. N'esmento, improvisadament, uns exemples.

La violació de Dina, filla de Jacob. Al Patriarca li sembla bé que es castigui, recrimini només la crueltat de la venjança en exterminar la població (Gn 34,1).

El rapte de les joves de Siló s'explica per justificar l'acció dels sol-

ters (Jg 21,15).

L'incest de Judà i la manera injusta de fer amb Tamar, més l'egoisme d'Onan (Gn 38,1).

La conducta, l'adulteri i la violació de David pel que fa a Betsabé, clarament condemnat i castigat (2S 11).

L'episodi de Susanna, esposa calumniada, és narrat amb detall, tant la defensa de la seva honestat, com la condemna dels culpables (Dn 13).

La conducta d'Absalom amb les concubines del seu pare David, s'explica com a exemple de la maldat de la sublevació (2S 16,22).

He esmentat, sense ànim de morbositat, uns quants exemples, tot i que no en manquen. El meu propòsit era que se sabés que la conducta recta en matèria sexual és exigència ja a l'Antic Testament. La doctrina evangèlica i de Pau és molt més rica. (Continuaré)

La conducta recta en matèria sexual és exigència ja a l'Antic Testament

SIGNES D'AVUI

L'espai dels àngels

Em trobo embadalit davant les vitrines de l'«Espai dels àngels», la col·lecció més important de Catalunya, que compta amb 4.400 figures anegèliques i que es troba a l'Arxiu Gavín, Centre de Documentació de Cultura Popular i Religiosa de Catalunya, al monestir de Santa Maria de Bellpuig de les Avellanès. La realitat espiritual i invisible dels àngels sorgeix en mil formes artístiques. En cadascuna d'elles, les ales ens recorden la seva capacitat de superar els nostres límits i els permeten volar cap a uns cels que ens consenten assolir amb la seva presència sempre propera i amb la seva bondat, que porta a col·lació el millor de nosaltres mateixos. Aquesta col·lecció personal ha estat donada per Fina Armengol i Ribas, la seva propietària i presidenta fundadora amb dues dones més de l'activa

VICTÒRIA
MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

Avui surto de la presó tot rumiant les paraules d'un dels meus amics. Venia feliç, tot somrient.

Ell ha començat la conversa com si tingués pressa d'explicar allò que el feia tan feliç: «Etic content perquè ara el meu pensament està lluny...», m'ha dit quan ens hem assegut a parlar.

M'he quedat pensant què volia dir, i ell m'ho ha explicat. M'ha dit que, abans de fer les coses, ara les passa per «dins del cor» i que això l'ha fet canviar. Per això, ara té el seu pensament lluny on vol arribar. Li he preguntat on volia arribar i m'he quedat sorpresa en sentir aquesta resposta: «A ser una persona normal.»

Ha estat aleshores quan li he preguntat si ell no es considerava normal i aquest ha estat el seu discurs:

Associació Amics dels Àngels. Les imatges procedeixen de més de 30 països diferents i els seus materials de confecció són molt variats.

Tres pinzellades com a reflexió. Primera, donar credibilitat a l'existència i finalitat dels àngels es fonamenta en la fe. No hi ha tecnologia que en pugui detectar la presència, però a través seu els missatges divins arriben al cor. L'art i la cultura n'ha prodigat les figures per tot arreu. Sempre, com en tota dimensió espiritual, sorgeix el dubte de si es tracta d'una fantasia o d'una realitat. Es relaten nou cors, que estan jerar-

quitats.

Segona, en molts ambients cristians, la creença en els àngels ha anat disminuint en la mateixa mesura que augmentava en ambients propicis a la New Age. Dan Brown, un dels novel·listes més famosos ha titulat una de les seves obres: *Àngels i dimonis*. Abandonar una creença de vegades resulta fàcil, però no sempre se sap per què. Un buit s'omple amb altres creences.

Tercera, l'Associació Amics dels Àngels constitueix una aposta seriosa i formada. Els programes anuals estan plens de suggeriments i propostes de reflexió atractives. Tal com indica la seva etimologia, s'apunta al missatge i a la notícia. D'aquí ve la paraula evangeli. En un món amb tantes catàstrofes, s'agraeix rebre bones notícies.

FINESTRA A LA VIDA

Un desig: «Ser una persona normal»

«Sí, jo sí que em considero normal, però els altres, en general, no m'hi consideren. La meua veritat la sé jo. La gent acostuma a pensar que és normal qui té una casa, una família, una feina, una paga i està lliure... I els meus pensaments estan lluny enllà, en aquesta normalitat que un dia arribaré a aconseguir.»

Però, la seva reflexió ha tingut una altra vessant que encara m'ha sorprès més agradablement: «Jo soc feliç perquè ara sé on vull anar i cada dia crec més en mi mateix, veig que puc canviar i que ja he canviat. Abans no em podia controlar, i ara ho faig molt més. Lluito per arribar a ser allò que tinc clar que vull ser... Malgrat que sé que els que em veuen diàriament no saben què tinc dins meu ni per què soc feliç.»

Aprofitant aquesta última re-

LLUÍS
SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com

flectió, li he fet una altra pregunta: «Com veus les persones que t'envolten?»

S'ha quedat una estona pensatiu i, al final, aquesta ha estat la seva resposta: «Des de fa un temps, distingeixo entre dues classes de persones que tinc al meu costat. Tu i els amics que m'has buscat, del grup que em veniu a visitar, que m'ensenyeu el veritable camí. Davant vostre, em sento segur i feliç. I la gent amb la qual tracto aquí dins que, sovint, em fa patir i que prego a Déu que canviïn.»

La gent pensa que és normal qui té una casa, una família, una feina i una paga

Vida eclesial

Aquesta setmana el nunci a Nicaragua demana la fi de la violència, entrevistem el secretari general adjunt de l'Escola Cristiana, Miquel Mateo, i la religiosa brasilera Maria Lopes dos Santos ens presenta l'Església amazònica

AICA
Redacció

El Papa anima els bisbes a treballar pel diàleg

El nunci a Nicaragua demana aturar la violència

El nunci apostòlic a Nicaragua, Mons. Waldemar Stanislaw Sommertag, ha exhortat el president Daniel Ortega i l'oposició a pactar una «treva» per frenar la violència i ha mostrat la seva preocupació pels enfrontaments entre les forces del govern i els manifestants en diferents punts del país.

«Plorant per tots els morts i resant per les seves famílies, faig amb totes les meves forces humanes i espirituals una crida a les consciències de tots per aconse-

guir una treva», ha assenyalat. «No és acceptable que els morts i les víctimes de la violència puguin solucionar una crisi política i garantir un futur de pau i prosperitat a Nicaragua», ha sostingut. Per això, el nunci ha demanat «un retorn ràpid a les taules del diàleg nacional per buscar junts una solució adequada i resoldre així la crisi».

El Papa també ha animat els bisbes nicaragüencs a continuar treballant pel diàleg, a mantenir la unitat de la Conferència Episcopal i a estar a prop de la població. Segons Mons. Sommertag, Francesc està molt preocupat per la situació i vol «que es respectin els drets humans».

La Conferència Episcopal de Nicaragua va convocar una jornada de dejuni el 20 de juliol «en acte de desgreuge per les profanacions realitzades aquests darrers mesos contra Déu». Aquesta jornada va ser una crida a tots els nicaragüencs, «especialment als policies, els militars i a altres treballadors públics als quals la consciència els indica no seguir donant suport directament o indirectament a totes aquestes situacions des del govern o partit del govern», deien els bisbes en un comunicat. I afegien: «Perquè reflexionin seriosament

El Vaticà denuncia la precarietat dels pescadors

ACIPRENSA / Ciutat del Vaticà

L'observador permanent de la Santa Seu davant l'Organització de les Nacions Unides per a l'Alimentació i l'Agricultura (FAO), Mons. Fernando Chica, ha denunciat les condicions laborals precàries que pateixen els pescadors i ha demanat implementar mesures per posar-hi fi. Mons. Chica ha constatat que «hi ha treballadors que són reclutats fraudulentament a través d'intermediaris i d'agents sense escrúpols (...), viuen en condicions veritablement inhumanes, lluny de la família durant molt de temps, en una feina constant i perillosa, amb contractes falsos o com a peons dels amos». I ha demanat posar en marxa «mesures efectives i iniciatives rellevants per monitorar, identificar i salvar els pescadors que són víctimes del tràfic». Segons Mons. Chica, és «fonamental que redescobrim la saviesa que ens permet considerar la pesca com un recurs important i preciós per al futur de la família humana».

ESGLÉSIA EN SORTIDA

L'Església de les deixalles

Escric quatre línies des de Calcuta, des de la llar dels moribunds situat al costat del temple de Kalighat en una de les cases de les Missioneres de la Caritat (Nirmal Hriday). Escric des de la perifèria, des de l'Església dels lletjos, que més que olor d'ovella, fa pudor de pixum i malaltia. Escric des de l'Església que habita en les deixalles; d'allò marginal que ningú vol: els pobres i els malalts. Escric des dels residus, des del rebuig, des de la soledat, des de la batalla entre l'amor i la desesperació.

Perquè és això; l'Església que es descobreix en la misèria queda dignificada amb l'amor d'una creu igual de sofrent i igual d'innocent que la de Jesús. Enmig dels moribunds de la Mare Teresa només l'amor és capaç de transformar aquest paisatge desolat en un espai d'humanitat, de vulnerabilitat i de tendresa. Veig clar l'Evangelí ara: vivim per estimar.

L'Església en sortida és l'Església de les deixalles.

sobre la greu i urgent situació històrica que vivim, perquè prenguin les decisions que els dictamina la consciència i es comprometin a defensar la vida, la veritat i la justícia.»

Els prelats han denunciat els «segrestos i les detencions arbitràries» de la població civil. Així, adverteixen que «avui com mai els drets humans són violats a Nicaragua. A més, membres de la taula del diàleg nacional, defensors de drets humans i mitjans de comunicació independents han estat objecte de campanyes d'estigmatització per part del govern.»

La Conferència Episcopal subratlla que «hem estat testimonis de la manca de voluntat política del govern per dialogar sincerament i buscar processos reals que ens encaminin cap a una democràcia veritable».

Entre els diferents suports que ha rebut l'Església nicaragüenca, destaca el de l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Joan Josep Omella, mitjançant un comunicat en el qual es mostra «consternat per la situació que viu el país». Per això, assegura la seva pregària pel poble nicaragüenc i se suma «a la crida pel diàleg i la concòrdia que han fet els seus bisbes».

MONS. SOMMERTAG
«No és acceptable que els morts i les víctimes de la violència puguin solucionar una crisi política»

Barcelona

Miquel Mateo, secretari general adjunt de l'Escola Cristiana

«El sector concertat començarà el curs amb unes vint unitats menys de P3»

«Si sumem la infradotació dels centres a la crisi econòmica que afecta les famílies, la barreja és letal»

«A algú li convé mantenir el debat constant i permanent entre pública i concertada, per això no se soluciona»

CARME MUNTÉ

Durant l'intermedi entre dos cursos escolars entrevistem Miquel Mateo, secretari general adjunt de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya. Fa una valoració del curs acabat, fortament marcat per la situació política, i ens presenta els reptes de futur d'un sector que se sent perjudicat a causa del finançament deficitari. Mateo s'acaba de reincorporar a l'Escola Cristiana després del seu pas per l'Administració com a director general de Centres Concertats i Centres Privats de la Generalitat de Catalunya.

Ha finalitzat un curs fortament marcat per la situació política. L'escola i el claustre s'haurien de mantenir al marge de debats polítics?

L'activitat escolar habitual no hauria de ser objecte de debat polític del moment. Els professionals han de desplegar la seva magnífica tasca amb tranquil·litat, sense veure's afectats per les qüestions més polítiques. El problema és que l'escola és al punt de mira de moltes forces i interessos. Determinats discursos fan mal perquè no responen al repte de l'educació, sinó a altres interessos.

L'escola cristiana pateix amb força la crisi demogràfica i econòmica. Això s'afegeix a un finançament insuficient. El Ministeri espanyol d'Educació, l'any 2016, va xifrar en 6.940 euros la despesa pública per estudiant a l'escola pública i de 2.900 a la

concertada. Continua sent vàlida la dada?

Ens mantenim en aquests números, si bé cal fer diversos matisos. Una cosa és fer el càlcul per alumne i una altra per unitat o aula. En aquest cas, ens situem que el finançament que hauria de cobrir una cosa tan elemental com és el manteniment del centre (personal d'administració i serveis, aigua, llum, telèfon...) no arriba a la quarta part del que hauria de ser. És a dir, el mòdul econòmic s'hauria de multiplicar per quatre. Això genera un dèficit estructural, agreujat els darrers temps per la inflació elevada i per la disminució i posterior congelació del mòdul. Per tant, si sumem la infradotació dels centres a la crisi econòmica que afecta les famílies, la barreja és letal. Moltes famílies ens manifesten la voluntat de portar els fills a un centre concertat però ho desestimen per raons econòmiques. En aquest sentit, es vulnera el dret de les famílies a triar lliurement l'escola. L'única culpable és l'administració, que històricament no ha volgut afron-

Miquel Mateo al seu despatx de la Fundació Escola Cristiana.

tar la seva obligació: garantir que el mòdul cobreixi la gratuïtat de l'ensenyament. És injust, il·legal, inaguantable i fa que les escoles siguin inviables.

La conseqüència de la crisi demogràfica i econòmica és el tancament de línies de P3 en escoles concertades?

No hi ha prou matrícules. En alguns centres van aguantant i sostenint la ràtio, però en d'altres la manca d'alumnes comporta la revisió i la retirada del concert, i això a la llarga pot conduir a la inviabilitat del centre. Tot el sector concertat començarà el curs 2018-2019 amb unes vint unitats menys de P3 a Catalunya.

A Barcelona, per primera vegada, a P3 hi ha més matrícules a l'escola pública que a la concertada. A la crisi econòmica i demogràfica cal afegir-hi la ideològica?

Es tracta d'un discurs que està ben dirigit per determinats grups que tenen com a punt de mira l'escola concertada i, en concret, la religiosa. Tenen portaveus i bons altaveus. Diuen que per culpa nostra l'escola pública no té prou recursos. Això no és una guerra. La convivència entre escola pública i concertada és el reflex d'una societat democràtica, plural, madura. Per tant, sí que és possible que a banda de la qüestió econòmica i demogràfica hi hagi un canvi de visió, de percepció de valors. Dit això, és cert que a Barcelona ciutat hi ha un 49,5% de matriculacions a la concertada i un 50,5% a la pública, però a ESO el 64% està escolaritzat en centres concertats i, en general en tot el sistema educatiu obligatori, el 56% estudia en escoles concertades.

Què implica per a un centre concertat la retirada del concert?

Si perds el concert d'una aula deixes de rebre el finançament d'una sèrie de professors i les despeses de funcionament. Si això passa un curs, pots fer un esforç i lluitar per recuperar la unitat, però si passa a ser sistemàtic, forçosa-

ment estàs abocat a fer una reorganització de l'escola. El més habitual és reduir línies, però també hi ha centres que han unit estratègies per afrontar la crisi.

L'encaix de l'escola pública i concertada és un tema no resolt?

La manca de finançament de l'escola concertada és un incompliment del mandat legal, estatutari i constitucional, segons el qual l'ensenyament concertat ha d'estar sostingut per un mòdul econòmic que en garanteixi la gratuïtat. Això ho va publicar la LODE l'any 1985 i no s'ha complert mai. El mòdul econòmic mai no ha estat suficient. En un principi amb la boca molt petita, i després cada vegada de manera més explícita, els alts càrrecs de l'administració ho han anat reconeixent. A algú li convé mantenir el debat constant i permanent, per això no se soluciona.

El pare Enric Puig i vostè mateix van assistir a la reunió protocol·lària amb el nou conseller, Josep Bargañó, el 25 de juny. En una entrevista al diari Ara, el conseller parlava de la possibilitat de convertir en públiques algunes concertades.

Entenem que és una idea que deu tenir ell. El que és evident és que amb els representants dels centres concertats, que érem en aquella reunió, no vam quedar amb cap mena d'acord ni de compromís. El compromís és un: que l'administració financi el mòdul econòmic del concert per garantir la gratuïtat del servei. Quan s'arribi a aquest cent per cent podrem parlar d'altres coses i d'alguna escola en concret. Sempre estem oberts al diàleg i l'acord, però en condicions d'igualtat. No és qüestió de crear-nos precarietat i inviabilitat per després fer-nos arribar a un acord que seria forçat.

El Departament recupera la nomenclatura d'Educació. Com ho valora?

Sembla que hi ha una tornada al passat. És una qüestió molt ideològica i de convenciment d'un determinat equip de persones. Personalment no estic gens d'acord amb aquesta nomenclatura, perquè l'educació no la decideix l'escola, sinó la família. Per tant, té una connotació d'apropiar-se d'una funció fonamental que no li pertoca a l'Administració.

«La nomenclatura Educació té la connotació d'apropiar-se d'una funció fonamental que no li pertoca a l'Administració»

Brasil

El pròxim Sínode centra l'atenció en l'ecologia integral

Una Església valenta i profètica per a l'Amazònia

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA
Redacció

La germana Maria Irene Lopes dos Santos és assessora de la Comissió Episcopal per a l'Amazònia (Conferència Episcopal Brasileira) i secretària executiva de la Xarxa Eclesial PanAmazònica (RE-PAM-Brasil). Així mateix ha estat nomenada pel Papa per al consell presinodal per al Sínode per a l'Amazònia amb el tema *Amazònia: nous camins per a l'Església i per una ecologia integral*.

Segons explica a *Catalunya Cristiana* la Gna. Maria Irene, la problemàtica de l'Amazònia és diversa: «Les mirades, la cobdícia i la preocupació d'organitzacions mundials, militars i empreses mineres i fusteres, científiques i ambientalistes es giren cap a l'Amazònia, que es transforma d'un infern verd en un desert vermell. L'avanç de l'agronegoci capitalista sobre l'Amazònia és com un tractor que fa caure cases i arbres, jardins i territoris dels pobles indígenes.» A aquest fet cal afegir «les motoserres i les plantacions de soja, l'explotació de minerals i les casernes dels militars que formen part de programes oficials; uns, com diuen, per al desenvolupament, altres, per a la protecció».

Davant d'aquesta realitat, l'Església ha de ser valenta i profètica.

Per a la religiosa, «la història de l'Església a l'Amazònia revela que sempre ha denunciat la minoria que es lucrava a costa de la pobresa de la majoria i de la depredació sense escrúpols de les riqueses naturals de la regió, donació divina per als pobles que viuen aquí des de fa mil·lennis i dels migrants que hi van arribar al llarg dels segles passats». De fet, són molts els testimonis d'aquest compromís valent i profètic de l'Església que, «al llarg dels anys, han donat la vida, i fins la sang, en aquestes terres amazòniques».

L'Església amazònica pren el rostre del poble que allí hi viu. Com ens relata la Gna. Maria Irene, són persones «amb històries de resistència, de lluita, de compromís amb l'Evangeli, de compartir, de cuidar la natura, de valoració de la cultura i de la història, que donen veu als

GNA. MARIA IRENE
«Mai abans en la història dels sínodes, els pobles originaris no havien rebut una atenció i un afecte tan peculiar»

Gna. Maria
Irene Lopes dos
Santos.

petits, valoren la joventut i la dona i que escolten el clam dels més vulnerables».

«Tot està íntimament vinculat», escriu el Papa a l'inici del quart capítol de la *Laudato Si*, titulat *Una ecologia integral*. Per a Francesc, comenta la religiosa, «no existeixen dues crisis separades, una d'ambiental i l'altra de social, n'existeix una de sola, una crisi socioambiental». Per això, subratlla que «entenem que l'ecologia integral és aquella que parla de tot, de les persones, de la societat, del medi ambient, de la cultura, de l'economia, de l'espiritualitat, de la nostra relació amb el Creador i amb tota la creació. És una ecologia que pren en consideració la vida quotidiana, els nostres reptes i alegries, perquè ens ajuda a percebre que tot està interconnectat, que totes les coses estan en íntima relació,

i que la cura, la preservació, el zel l'hem de tenir amb tot. L'harmonia ha de ser constantment cercada i l'egoisme, violència i explotació no hi tenen espai».

Sínode per a l'Amazònia

El proper Sínode per a l'Amazònia, a l'octubre del 2019, no tractarà només la qüestió indígena, assegura la Gna. Maria Irene, «encara que aquests pobles hagin de rebre un enfocament especial a causa de l'amenaça d'extinció sobre molts d'ells, per culpa de la manca de respecte a les terres ancestrals arreu de la Panamazònia».

Per a la religiosa brasilera, amb aquest Sínode el Papa «ens demana camins nous per a l'Església i per a una ecologia integral. La nostra responsabilitat és identificar aquests camins nous, juntament amb els pobles amazònics. Cal pensar en el pulmó del nostre planeta, pensar camins nous per a la joventut, per a la vida religiosa, per als sacerdots, per a l'evangelització, per a l'Església...». En aquest sentit, demana que s'aprofiti «aquesta oportunitat per somiar camins nous per a les comunitats i per al món. Que el Sínode ens ajudi a pensar aquests camins nous per als que viuen a l'Amazònia, més, sobretot, pensar aquests camins amb ells. Que sigui un moment de valoració dels lideratges, de les poblacions tradicionals, de la seva cultura, història, religiositat, fe. Espero, també, que aquest esdeveniment eclesial depassi la instància de l'Església catòlica, amb un abast nacional i internacional. Que tothom miri de manera diferent l'Amazònia i les persones que hi viuen».

El Papa ha mostrat molt sovint preocupació per l'Amazònia, i hi dedica un Sínode de bisbes. «Mai abans en la història dels sínodes», revela la Gna. Maria Irene, «els pobles originaris no havien rebut una atenció i un afecte tan peculiars. Crec que la veu d'un pastor com el papa Francesc, ja està sent escoltada en molts llocs del planeta i ell vol que en aquest Sínode tots els pobles originaris també hi tinguin veu. La preparació d'aquesta activitat eclesial exigeix que siguin escoltades les persones que viuen a la Panamazònia, arreu del territori».

Tram final del Besòs

Ara que camino amb serenor
per les teves vores, amples i verdes,
comprenc per què, fa més de mig segle,
et vaig girar l'esquena.

Ens vàrem allunyar amb recança,
de les aigües maltractades i embogides,
de la pudor, del sutge que ennegria la pell,
de la impotència, de la podridura.
Nosaltres podíem haver estat això.

Vàrem fugir dels records dels presoners
que eren duts al Camp de la Bota;
del silenci que parla del clapir dels gossos
quan els avions assassins entraven pel mar.
L'ull del pont de ferro —l'any 1962—
no va poder xuclar tanta ràbia i tanta por:
cases i camps devastats per aigües de revenja.

Avui, riu hostil, estimat i rebutjat alhora,
ens hem retrobat. Soc a prop de la teva boca,
aixopluc dels ocells que hi fan niu;
les onades et venen a cercar
per acollir-te en el teu final. El paisatge
és nou, refet, després de tantes nits.

He vingut a tocar l'aigua freda i sofrent,
a aprendre de l'esforç de cada dia
i del dolor que transforma.
No sé si tindrè el coratge
per respondre al vent que mou els joncs
quan em preguntis si he lluitat contra la inèrcia
i si he estimat prou.

Ho penso quan enfilo el darrer tram del meu final,
ara que camino amb serenor
per les teves vores, amples i verdes.

ESPERANÇA CASTELL RODRÍGUEZ
Metgessa psicoanalista i poeta

EDUARD BRUFAU

Museu de Lleida (i II)

Retaules gòtics procedents de la Seu Vella.

Lleida conserva un conjunt de patrimoni religiós medieval, sovint no prou conegut però d'un valor comparable al de les altres grans ciutats de Catalunya. Visitem en aquest conjunt de rutes l'esplèndida Seu Vella —l'autèntica joia de la corona— les esglésies de Sant Llorenç i Sant Martí, la capella del castell templar del Gardeny i l'altament recomanable Museu de Lleida.

Obres d'art de la Seu Vella

El Museu de Lleida conserva un seguit d'obres d'art originàries de la Seu Vella, veritables relíquies de la rica imatgeria religiosa que omplia la catedral dels lleidatans abans de ser reduïda a caserna militar. Algunes d'aquestes peces ens han arribat fragmentades, com les que ens assenyalen la conservadora del museu, Carmen Berlabé. Es tracta de dos relleus finament esculpits, un en què es veuen quatre profetes de l'Antic Testament i un altre que representa la Pentecosta: «Aquestes dues escenes són les úniques que mantenim a Lleida de l'antic altar major de la Seu Vella, una obra gòtica de Bartomeu de Robió, esculpida íntegrament en alabastre. Se'n conserven dos fragments més a museus de França i els Estats Units, però la resta del retaule es va perdre amb la desfeta de la Seu.» A l'escena de la Pentecosta els apòstols i la Mare de Déu alcen

la vista cap al cel, mirant les llengües de foc i l'Esperit Sant, que no s'han conservat. Amb tot, la finor dels plecs dels vestits, dels cabells i de les barbes, i l'harmonia dels rostres ens permeten imaginar-nos la bellesa extraordinària que devia tenir aquest retaule.

La nostra guia ens ensenya ara el cap del que havia estat una escultura de dimensions considerables. Berlabé ens explica que es tracta de l'apòstol sant Jaume, que juntament amb els altres onze es trobava a l'anomenada Porta dels Apòstols de la Seu Vella. Les imatges, que havien sobreviscut a la presència militar, tristament van ser destruïdes deliberadament per la violència anticlerical l'estiu del 1936. Malgrat tot, la imatge conserva els elements que l'identifiquen: el barret i la petxina de pelegrí. La violència de què va ser objecte tampoc no va poder esborrar les faccions amb què el desconegut escultor

medieval va caracteritzar l'apòstol: una barba frondosa i una mirada decidida però serena, que l'equiparen als patriarques de l'antic Israel.

Carmen Berlabé encara ens ensenya una altra peça procedent de la Seu Vella: un retaule gòtic incomplet amb escenes de colors vius. La conservadora del museu ens fa saber que «el retaule es trobava a l'església parroquial d'un poble del Segrià, però hi ha un detall que indica que l'obra originalment venia de la catedral: aquests dos personatges agenollats a banda i banda de la crucifixió són dos canonges de la Seu Vella, com veiem per la indumentària, que són els que van encarregar i pagar el retaule». La nostra amfitriona també ens indica una altra escena del retaule, la del Baptisme de Jesucrist. «L'interès d'aquesta escena és la influència bizantina indirecta. En l'art cristià oriental els àngels que es representen amb les mans velades amb una tela, volen manifestar respecte davant de la presència divina. El pintor d'aquest retaule reprèn aquest tema però només a nivell estètic, sense el sentit de fons, de manera que els àngels aquí, més que demostrar reverència, es limiten a sostenir curiosament la roba de Jesús per quan aquest surti del riu.»

Representacions de la Mare de Déu

A continuació passem a unes sales en què abunden les representacions escultòriques, sobretot de la Mare de Déu. La primera obra davant de la qual ens aturem, però, és una bellíssima imatge gòtica de santa Maria Magdalena, del segle XIV. De seguida ens captiva la dolçor del rostre i la delicadesa del vestit que porta, sobretot del senzill vel que li cobreix el cap: sembla talment que la pedra s'hagi transformat com per art d'encantament en una tela fina. La figura de la santa s'allunya de la rigidesa del romànic, però no cau en el naturalisme exagerat del barroc, que va dirigit a l'àmbit emocional del fidel. Aquí la Magdalena manté el hieratisme medieval, propi de tot personatge configurat a Crist.

La següent imatge és una Mare de Déu de faccions arrodonides i vestit de colors vius: la Mare de Déu de Bellpuig de les Avellanes, mo-

Mare de Déu de les Avellanes i altres peces medievals.

nestir que vam visitar en les rutes espirituals de l'any passat. Carmen Berlabé ens informa que com tantes altres obres escultòriques lleidatanes del segle XIV s'atribueix a Bartomeu de Robió. En comparació amb l'ascètica Magdalena que acabem de veure, la Mare de Déu està representada com una veritable reina, amb corona, joies i un vestit sumptuós amb escuts heràldics. Per la seva banda l'Infant, una mica abstret, juga amb un ocellet que té a les mans.

A partir d'aquesta imatge tan ben conservada, Carmen Berlabé ens explica els canvis iconogràfics en la representació de la Mare de Déu a la baixa edat mitjana. En paral·lel a la humanització de Crist a la creu, les imatges de Maria també es tornen més humanes: «Si en el romànic el model és la Mare de Déu entronitzada, assegurada amb l'Infant a la falda, el gòtic introdueix una figura més propera, en què Maria està dreta, té moviment i fa més d'intercessora benèvola entre els fidels i Déu. Amb tot, als llocs més apartats, la representació més tradicional persistirà fins ben entrat el gòtic.» Per il·lustrar aquest canvi un seguit de marededeus d'èpoques diferents posades en filera ens ajuden a percebre clarament aquesta lenta humanització de Maria.

Per acabar la visita arribem a

la sala dedicada a les peces del monestir de Santa Maria de Sixena. Presideix l'espai un excepcional tron prioral de l'edat mitjana, que encara conserva les pintures originals. Carmen Berlabé ens fa saber que es tracta de «la cadira prioral de Blanca d'Aragó i d'Anjou, filla de Jaume II, que va estar al capdavant de la comunitat durant més de vint-i-cinc anys. A les pintures hi veiem sants que tenien una devoció especial dins de la família reial i també hi trobem la mateixa priora flanquejada d'altres monges. D'aquesta manera es volia legitimar Blanca d'Anjou davant de tota la comunitat i recordar el vot d'obediència». Rere el tron hi ha unes lleixes on fins al desembre passat es podien veure els magnífics sarcòfags gòtics d'altres prioras de Sixena. Ara, però, ja no els podem contemplar. En lloc seu hi ha espigues d'or i pètals, com una ofrena floral perpètua. Les obres d'art religioses han acabat sent víctimes innocents de les sempre malaurades disputes polítiques. Lleida sembla especialment destinada a ser la víctima propiciatòria de tots els conflictes: la història de la Seu Vella així ho manifesta. Potser a causa de tot aquest dolor el seu art, les seves esglésies, les seves relíquies ens semblen d'una bellesa encara més sublim.

MUSEU DE LLEIDA

C/ del Sant Crist, 1
Tel. 973 283 075
museu@museudelleida.cat

BÀRBARA VIRGIL

Rutes Bíbliques i Expedicions Culturals
Ruth Travel

Podria escriure d'un munt de llocs preciosos d'Albània, d'un munt de descobriments, i potser aleshores sabríeu que els països en què menys expectatives poses són els que més et sorprenen, és clar, sempre que tinguis l'ànim a punt.

I com que és a través de les persones que recordem els llocs, a part de l'Edlira, la guia albanesa que ens va explicar tots els monuments i la història del país, símbol de les noves generacions albaneses, recordo el dia que vaig conèixer de casualitat Simon Vrusho a Berat, «la ciutat de les mil finestres». Va ser sortint del nostre bonic hotel al barri de Mangalem, un dels tres barris antics de la ciutat Patrimoni de la Humanitat. Al costat de la porta d'una senzilla sala del mateix carrer hi havia un cartell amb símbols judaics: una menorà, el canelobre de set braços del temple de Jerusalem. La meua curiositat em va portar a entrar i a investigar què era aquell lloc.

Un munt de fotos antigues organitzades i emmarcades i alguns cartells a l'estil dels que fèiem a l'escola fa dècades omplien les quatre parets de la sala. Vrusho, albanès de Berat, em va explicar, crec que en italià, tot el que allà era una exposició permanent del seu treball per explicar la història dels jueus a Berat. Allà a Berat, la ciutat blanca, la ciutat d'Onufri, on cristians i jueus vivien junts, els jueus perseguits en temps de la Segona Guerra Mundial van trobar refugi. El museu Solomon recull una tradició feta llei: per la llei del Qanun que s'aplicava en aquell temps a Albània, van ser protegits i salvats tots els jueus que ho van demanar.

Fins avui moltes famílies recorden els fets i el professor Simon Vrusho explica a tots els que hem passat per casa seva la bonica història d'acollida i de protecció que van oferir els albanesos a tots els jueus quan ho van necessitar.

Berat

Club més Amics

Associació Amics de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel

Contacte
Tel. 934 092 700
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

DEL 20 AL 29 D'AGOST
DEL 28 D'AGOST AL 6 DE SETEMBRE
Jordània
DEL 3 AL 13 DE DESEMBRE

PELEGRINATGE A TERRA SANTA

Camí de fe, cultura i història

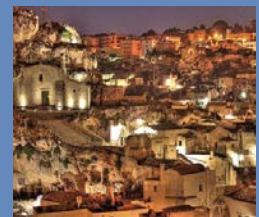
DEL 10 AL 14 DE SETEMBRE

PELEGRINATGE A ASTÚRIES

Any Jubilar Marià al Santuari de Covadonga, Jubileu a Santo Toribio de Liébana

DEL 24 DE SETEMBRE a l'1 D'OCTUBRE

PELEGRINATGE a la PULLA

El sud d'Itàlia més autèntic i santuari Pare Pius

DEL 8 AL 19 D'OCTUBRE

SUD-ÀFRICA

El gresol multiracial més austral

DEL 13 AL 22 D'OCTUBRE

REGNES DE L'HIMÀLAIA: NEPAL I BUTAN

DEL 23 AL 30 DE NOVEMBRE

PALAUS MINOICS I MONESTIRS DE CRETA

NOVEMBRE

NOVA YORK Llums de Nadal

DESEMBRE

ALPS ITALIANS Pessebres dels Alps

CARTA DOMINICAL

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Conèixer-nos és estimar-nos

Molts de vosaltres, en la consulta prèvia a la redacció del nou Pla pastoral de la diòcesi, assenyalàveu la necessitat de fomentar la relació i la comunió entre les persones, comunitats i grups en el si de l'Església. Fèieu una crida a superar o relativitzar les diferències, d'idees i de maneres de fer, en la pastoral. Consideràveu que un dels reptes dels propers anys era afavorir un clima de consens i comunió que fes possible una evangelització més eficaç. És cert, és molt més el que ens uneix que el que ens separa. És Crist qui ens agermana.

De vegades, ens hem centrat més aviat en la comunicació *ad extra*, cap enfora, amb el món que ens envolta. Això és molt important i no ho podem deixar de banda. Ara bé, en aquests propers anys us convido a treballar la comunicació *ad intra*, cap endins, en el si de l'Església diocesana de Barcelona. Cal, doncs, que ens enriqueim amb el coneixement mutu. Fem possible aquesta trobada entre les diverses

realitats eclesials de la nostra estimada arxidiòcesi, així coneixerem millor el que fan els altres.

Aquesta trobada farà possible la relació i, amb la relació, ens posarem nom i, a poc a poc, naixerà l'amistat. L'amistat ens enriqueirà interiorment i farà possible la col·laboració i, amb la col·laboració entre nosaltres, l'Esperit Sant farà possible la comunió. Aquesta comunió farà que siguem atractius als ulls d'un món sovint marcat per la divisió i per la fractura.

Somio una Església diocesana en què l'empatia, la comprensió i la confiança mútua guïïn les relacions entre nosaltres, més enllà del grup, moviment, comunitat o paròquia a què pertanyem. Aquesta comunió és possible. La comunió la vol fer realitat l'Esperit Sant. Demanem-li i facilitem-li aquesta tasca, afavorint la cultura de la trobada i el coneixement mutu. No tinguem por a qui és diferent de nosaltres. La trobada i la comunió entre diverses realitats eclesials

són sempre una font d'enriquiment i de creixement.

Per assolir aquesta fita, els bisbes, preveres i diaques tenim un rol particular, ja que hem rebut del Senyor la missió d'edificar la comunió. Si us plau, fem tots l'esforç de no catalogar les persones. Sé que no és fàcil, però amb l'ajuda de Déu tot és possible. No hem de permetre que les etiquetes i els prejudicis ens privin de conèixer l'altre. Tampoc no hem de recórrer a la frase típica: «És bona persona, però m'han dit que és de tal grup...»

El nou Pla pastoral porta per títol *Sortim*. Doncs avui us convido i em convido a sortir cap als germans i les germanes de les altres realitats eclesials. Fem l'esforç de sortir de nosaltres mateixos, de la nostra comoditat, de les nostres pors, per descobrir en l'altre la presència de Déu que em parla. Tant de bo la comunitat cristiana pugui ser testimoni d'una bona comunió en la diferència.

**JAUME
PUJOL BALCELLS**
Arquebisbe de Tarragona i Primat

ALS QUATRE VENTS

Dies de vacances, dies sants

Una personalitat singular del Vaticà és el pare Raniero Cantalamessa. Es tracta d'un frare menor caputxí de 84 anys, predicador de la Casa Pontificia, càrrec per al qual va ser nomenat per Joan Pau II i en el qual l'han mantingut Benet XVI i Francesc. Cantalamessa predica amb saviesa i sovint a un auditori format pel mateix Papa i per membres de la Cúria, i tria els temes d'acord amb els temps litúrgics o els esdeveniments socials.

M'ha semblat interessant recollir els seus comentaris amb motiu de les vacances aprofitant que estem acabant el mes de juliol i som a les portes d'agost, el mes de vacances per excel·lència a les nostres latituds.

«Em sembla significatiu» —diu— «que la paraula amb què s'indica tot aquest temps en llengua anglesa sigui *holidays*, que vol dir "dies sants", dies que cal dedicar a la santedat. Aquest sentit de la paraula ens permet veure que en l'origen d'aquesta activitat de l'home que són les vacances, la festa, el repòs, etc., hi ha alguna cosa profundament diferent del sentiment actual, que entén les vacances com un temps per badar, atordir-se, fer coses rares. No és que les vacances no hagin de servir també per divertir-se, per badar —aclareix el predicador—, però són un do fet a l'home per descobrir alguna cosa; no un

temps per perdre, per cremar, sinó un temps per a valorar al màxim.»

Benet XVI, en una circumstància similar, va dir: «Desitjo a tothom, especialment als qui en senten més necessitat, que puguin gaudir de vacances per fer reposar les energies físiques i espirituals i renovar un contacte saludable amb la naturalesa. La muntanya, en particular, evoca l'elevació de l'esperit cap a les altures, cap al "grau alt" de la nostra humanitat que, per desgràcia, la vida diària tendeix a rebaijar.»

Alguna vegada hem reflexionat sobre unes paraules del primer capítol del Gènesi referides a la creació del món, quan se'ns diu que «el setè dia Déu va descansar». Es va cansar Déu? Més aviat sembla que és un exemple que va voler donar-nos, sabent que nosaltres sí que necessitem aquest període.

Qualsevol que sigui el temps de vacances i la durada, els cristians no podem oblidar que hem de gaudir-lo en companyia de Déu. El repòs és una necessitat. Jesucrist mateix va dir als Apòstols, segons llegim a l'Evangeli: «Veniu a mi tots els qui esteu cansats i afeixugats, i jo us faré reposar» (Mt 11,28) Veniu a mi, ens diu també a nosaltres. Gaudim amb la família en la seva presència i gaudim del món creat amb tota la seva bellesa i els seus inesgotables atractius.

COMENTARI DE LA PARAULA

Hi ha un criadet aquí que té cinc pans i dos peixets, però això és per a aquests tals

GLÒRIA MONÉS

Hem abandonat el Cicle B de Marc en «un lloc desert» on Jesús tenia previst d'instruir en privat els Dotze missioners, si bé la convergència de multituds arribades de tot arreu l'obligaria a canviar de plans. En comptes de prosseguir comentant la compartició marquiada dels pans, llegirem, distribuïda en cinc diumenges, la versió que en dona Joan 6. Aquest situa l'escena «a l'altra banda del mar de Galilea, cap als confins de Tiberiades». Jesús, en veure que una multitud nombrosa venia cap a ell, posa a prova Felip, per si comptava amb diners: «On anirem a comprar pans a fi que mengin tots aquests?» Andreu, veient que hi havia un criadet que portava cinc pans d'ordi i dos peixets i ben conscient que «això és per a aquests tals», mostra com s'haurien de compartir (el text usual ho devalua: «però què és això per a tanta gent?»). Joan precisa que «hi havia molta herba en el lloc» (amb article) on s'havien de recolzar els «cinc mil» homes adults per menjar, subratllant que era un prat ple de vida, a diferència del Temple, el Lloc

per excel·lència, on se sacrificaven les ovelles. Jesús «prengué els cinc pans, donà gràcies i els donà als deixebles; els deixebles, al seu torn, als qui estaven recolzats; semblantment també amb els peixets, tants com en volgueren». El text usual omet la mediació dels deixebles. Un cop tots s'hagueren saciat, Jesús té molta cura que el senyal que els està donant sigui per a les dotze tribus d'Israel, remarcant als seus deixebles: «Reuniu els bocins que han sobrat, a fi que no se'n perdi cap. Els recolliren i ompliren dotze cistelles dels bocins dels cinc pans d'ordi que havien sobrat als qui en menjaren». Però tot seguit ho mal interpretaren com «el senyal» que havia de donar «el profeta» per alliberar-los dels romans. «Jesús aleshores, en adonar-se que estaven a punt de venir i endur-se'l per la força, per fer-lo rei, es retirà novament a la muntanya, ell sol, i allí es posà a pregar».

JOSEP
RIUS-CAMPS
Teòleg i bibliista / riuscamps@yahoo.es

CONSULTORI BÍBLIC

IGNASI
RICART
Claretià i bibliista

Al llarg dels tres anys del cicle litúrgic, s'arriba a llegir a missa tota la Bíblia?

Els leccionaris, amb la lectura continuada, contenen bàsicament tota la Bíblia: en tres anys, durant els diumenges, es proclamen, s'escolten, en la litúrgia, els quatre evangelis.

Les característiques del leccionari per als diumenges i dies festius són:

1. Cada missa té tres lectures: la primera és de l'AT, la segona és de l'Apòstol (de les Cartes o bé de l'Apocalipsi), i la tercera de l'Evangeli. Aquesta disposició il·lustra molt bé la unitat dels dos Testaments i de la Història de la Salvació, on Crist és contemplat en el seu misteri pasqual.

2. Una lectura més abundant i variada de la Bíblia, els diumenges i dies festius, resulta també del fet que per a aquests dies, és proposat un cicle de tres anys, talment que uns mateixos textos no tornen a ser llegits fins que comença el quart any.

3. Els principis que regulen l'Ordenament de les lectures per als diumenges i festes són els anomenats de «correspondència harmònica» o de «lectura semicontínua». Es fa servir l'un o l'altre segons els diversos temps de l'any i les característiques de cada temps litúrgic.

Fora bo que, personalment, cada cristià i cristiana faci una lectura de la Bíblia sencera, com a Sagrada Escripura on es narra la Història de la Salvació.

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge XVII de durant l'any

Lectura primera

2Re 4,42-44

Tots en menjaran, i encara en sobrarà

Lectura del segon llibre dels Reis:

En aquells dies, un home de Bal-Salisà va anar a dur a l'home de Déu, Eliseu, vint pans d'ordi, els primers de la collita, i vi novell. Eliseu digué al seu servidor: «Dona-ho a tota la comunitat i que mengin.» El servidor contestà: «Com puc donar això a un centenar d'homes?» Però Eliseu insistí: «Dona-ho a tota la comunitat i que mengin. Això diu el Senyor: Tots en menjaran, i encara en sobrarà.» Ell ho repartí, en menjaren i encara en sobrà, tal com el Senyor havia dit.

Salm responsorial

144

Que us enalteixin les vostres criatures,
que us beneixin els fidels;
que proclamïn la glòria del vostre Regne
i parlin de la vostra potència.

*R. Tan bon punt obriu la mà,
Senyor, ens sacieu de bon grat.*

Tothom té els ulls en vós, mirant esperançat,
i al seu temps vós els doneu l'aliment.

Tan bon punt obriu la mà,
sacieu de bon grat tots els vivents. *R.*

Són camins de bondat els del Senyor,
les seves obres són obres d'amor.
El Senyor és a prop dels qui l'invoquen,
dels qui l'invoquen amb sinceritat. *R.*

Lectura segona

Ef 4,1-6

*Un sol cos, un sol Senyor,
una sola fe, un sol baptisme*

Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes:

Germans, jo, pres per causa del Senyor, us prego que visqueu com ho demana la vocació que heu rebut, amb tota humilitat i mansuetud, amb paciència, suportant-vos amb amor els uns als altres, no escatimant cap esforç per estrènyer la unitat de l'esperit amb els lligams de la pau. Un sol cos i un sol esperit, com és també una sola esperança que neix de la vocació rebuda. Un sol Senyor, una sola fe, un sol baptisme, un sol Déu i Pare de tots, que està per damunt de tot, actua a través de tot i és present en tot.

Al·leluia

Lc 7,16

*Ha aparegut entre nosaltres un gran profeta,
Déu ha visitat el seu poble*

Evangelí

Jn 6,1-15

*Jesús repartí els pans a tota la gent.
En repartia tant com en volien*

Lectura de l'evangelí segons sant Joan:

En aquell temps, Jesús se n'anà a l'altra riba del llac de Galilea, el llac de Tiberíades. El seguia molta gent, perquè veien els senyals prodigiosos que feia amb els malalts. Jesús pujà a la muntanya i s'hi as-

segué amb els deixebles. S'acostava la Pasqua, la festa dels jueus. Jesús alçà els ulls, veié la gentada que anava arribant i preguntà a Felip: «On comprarem pa perquè puguin menjar tots?» Ho preguntava per veure què hi deia Felip. Jesús ja sabia què volia fer. Felip li respongué: «Necessitaríem molts diners per poder donar només un tros de pa a cadascú.» Un dels deixebles, Andreu, el germà de Simó Pere, diu a Jesús: «Aquí hi ha un noi que té cinc pans d'ordi i dos peixos, però, què és això per a tanta gent?» Jesús digué que fessin seure tothom. En aquell indret hi havia molta

herba, i s'hi assegueren. Eren uns cinc mil homes. Jesús prengué els pans, digué l'acció de gràcies i els repartí entre tota la gent assegurada. El mateix va fer amb els peixos. I en repartia tant com en volien. Quan tothom quedà satisfet digué als deixebles: «Recolliu el que ha sobrat, que no es faci malbé.» Ho recolliren, i de les sobres d'aquells cinc pans d'ordi ompliren dotze coves. Quan la gent s'adonà del prodigi que Jesús havia fet, començà a dir: «Segur que aquest home és el profeta que havia de venir al món.» Jesús, sabent que anaven a apoderar-se d'ell per fer-lo rei, es retirà tot sol a la muntanya.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIAL II)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 1)

Juliol

29. DIUMENGE

Diumenge XVII de durant l'any (S), *Blanc*. Lectures: 2 Reis 4,42-44 / Salm 144 / Efesis 4,1-6 / Joan 6,1-15
SANTORAL: Adam; Fèlix III, p.; Marta.

30. DILLUNS

Fèria, *Verd*. Lectures: Jeremies 13,1-11 / Salm Deuteronomi 32,18-19.20.21 / Mateu 13,31-35. O bé: *Sant Pere Crisòleg* (ML), *Blanc*. Barcelona, Girona, Sant Feliu de Llobregat, Tarragona, Tortosa, Urgell i Vic: *Beats màrtirs de Sant Joan de Déu* (ML), *Vermell*.
SANTORAL: Abdó i Senén, mr.; Justí de Jacobis, b.

31. DIMARTS

Sant Ignasi de Loiola (MO), *Blanc*. Lectures: Jeremies 14,17-22 / Salm 78 / Mateu 13,36-43

Agost

1. DIMECRES

Sant Alfons Maria de Liguori (MO), *Blanc*. Lectures: Jeremies 15,10.16-21 / Salm 58 / Mateu 13,44-56. Girona: **Sant Feliu** (F), *Vermell*.
SANTORAL: Fe, Esperança i Caritat, vg. i mr.

2. DIJOUS

Fèria, *Verd*. Lectures: Jeremies 18,1-6 / Salm 145 / Mateu 13,47-53
O bé: *Sant Eusebi de Vercel·li* (ML), *Blanc*; *Sant Pere Julià Eymard* (ML), *Blanc*.
SANTORAL: Esteve I, p. i mr.; Teodora i fills, mr.

3. DIVENDRES

Fèria, *Verd*. Lectures: Jeremies 26,1-9 / Salm 68 / Mateu 13,54-58.
SANTORAL: Cira, vg.; Gustau, b.; beata Joan d'Aza; Lídia.

4. DISSABTE

Sant Joan Maria Vianney (MO), *Blanc*. Lectures: Jeremies 26,11-16.24 / Salm 68 / Mateu 14,1-12
SANTORAL: Perpètua, mr.

El Sant 30 JULIOL

Sants Abdó i Senén

Abans de la revolució industrial, l'agricultura i la ramaderia eren la principal manera de subsistir de la majoria de la humanitat. Per aquesta raó són nombrosos els sants protectors de pagesos i ramaders. El més universal és sant Antoni abat, però n'hi ha molts altres de devoció més local, com ara sant Abdó i sant Senén (segle III), antigament molt populars a Catalunya.

Segons la tradició, Abdó i Senén eren dos cristians perses, convertits a la fe de Crist en veure l'exemple dels màrtirs. Durant la persecució de l'emperador Dioclecià van ser arrestats i duts a Roma; a la capital de l'imperi van ser llançats a les feres, però aquestes, en lloc de devorar-los, es van amansir com si fossin gossets i els llepaven els peus. Finalment les autoritats els van fer decapitar. Les relíquies van ser traslladades a l'edat mitjana a Arles, el Rosselló, i d'allà el culte es va escampar arreu del Principat i Mallorca. Patrons dels hortolans i invocats contra les pedregades, popularment són coneguts com a sant Nin i sant Non. La parròquia de Sant Pere de Terrassa conserva un retaule del 1460 (imatge) dedicat als dos sants, obra mestra del pintor gòtic Jaume Huguet.

Don Marcelo González Martín, cardenal de la reforma litúrgica a Espanya

F. XAVIER PARÉS SALTOR
Delegat diocesà de Litúrgia d'Urgell
xpares@bisbaturgell.org

A la revista *Liturgia y Espiritualidad*, corresponent als mesos de juny-juliol, hi acabo de llegir alguns articles interessants en recordança de Don Marcelo (1918-2004), amb motiu del centenari del seu naixement. Don Marcelo fou cardenal de Toledo, president de la Comissió Episcopal de Litúrgia de la CEE i arquebisbe de Barcelona. Per les seves obres, sobretot de pastoral litúrgica, cal que sigui recordat no solament pels liturgistes, sinó també per molta altra gent que el valorava i l'estimava. És per això que m'ha semblat bé dedicar-li aquest article a *Catalunya Cristiana*.

Don Marcelo fou una figura rellevant a l'Església universal, com a cardenal; a l'Església d'Espanya, com a primat de Toledo, i també a l'Església catalana, com a arquebisbe de Barcelona, en una època difícil i de transició. Amb tot, va deixar la seva empremta a la capital catalana: a ell li devem la creació de diferents institucions importants: la Facultat de Teologia de Catalunya, el Centre d'Estudis Pastoral, la Residència sacerdotal per a capellans grans i moltes altres obres que com a bisbe jove i emprenedor va poder fer. M'agradaria ressaltar especialment la seva obra de pastoral litúrgica a Espanya.

Don Marcelo, a més de ser un gran predicador de la Paraula de Déu, era també un bon president de les celebracions litúrgiques. L'any 1981 va ser elegit president de la Comissió Episcopal de Litúrgia de la CEE, en un moment en què s'anaven posant a la pràctica les noves normes litúrgiques del Concili Vaticà II, així com la publicació dels llibres litúrgics en llengua vernacle. Impulsà la dinamització de la pastoral

litúrgica a les nostres comunitats, que acceptaren amb goig la litúrgia renovada per l'Església. Fou ell qui inicià les *Jornadas Nacionales* per a la formació litúrgica dels laics. I reunint els delegats diocesans es guanyà l'afecte i amistat de tots per treballar conjuntament en la pastoral litúrgica de les diòcesis. Durant els tres triennis que presidí la Comissió Episcopal de Litúrgia va realitzar un treball esplèndid d'animació de la litúrgia, i es van publicar alguns documents importants i directors pastorals per a una bona formació i una bona pràctica de les celebracions litúrgiques, seguint les orientacions de la *Sacrosanctum concilium*. La reforma litúrgica no havia de ser només externa sinó que havia d'arribar a una participació interna, conscient, activa i fructuosa (cf. SC 11).

Don Marcelo, encara com a cardenal primat de Toledo, va promoure l'antiga litúrgia hispanomossàrab. Després d'un primer congrés internacional d'estudis mossàrabs, va crear una comissió d'estudi, revisió i actualització d'aquest ritu, de la qual formaren part alguns importants liturgistes catalans. D'aquí sorgí la creació de l'Institut d'estudis visigòtics-mossàrabs de Sant Eugeni i una comissió d'experts. S'edità el *Misal Hispano-Mozàrabe* i el leccionari *Liber comicus*, que posteriorment presentaren al papa Joan Pau II en una solemne celebració de ritu hispanomossàrab a la basílica de Sant Pere del Vaticà.

En aquest centenari, agraïm a Don Marcelo González Martín, tota la seva obra a favor de la litúrgia a Espanya i a casa nostra. Gràcies, Don Marcelo.

Convivències d'escolans

ANDREU SALINAS

Seminarista major de Barcelona

Del 9 al 13 de juliol, es van celebrar un any més les convivències d'escolans de les diòcesis de Barcelona i Sant Feliu de Llobregat sota el lema «A la recerca de les virtuts perdudes». Aquesta trobada de cinc dies amb els nois i joves servidors de l'altar de tantes parròquies de les nostres diòcesis ha tingut lloc, per primer any, al Seminari diocesà de Tortosa, que ens ha acollit amb gran goig. Hi han participat més de 40 nois juntament

amb els seminaristes majors que feien de monitors.

La trama de les convivències ha girat a l'entorn de la recerca de les virtuts cardinals que ens recorda el títol d'una de les pel·lícules d'Indiana Jones. Hem contemplat durant aquests dies com hem de viure el dia a dia tenint en compte aquestes virtuts, que com bé ens va dir el bisbe de Tortosa Mons. Enric Benavent, queden exemplificades vivint les nostres experiències amb humilitat sincera i de cor, a exemple de Crist.

† Francesc d'Assís Picas Pons

Col·laborador des dels inicis de *Catalunya Cristiana*,
morí cristianament el dia 13 de juliol de 2018 als 96 anys
ACS

La família participa a amics i coneguts tan sensible pèrdua
Donada la impossibilitat de fer-ho personalment, la família agraeix
totes les mostres de condol rebudes per aquesta trista pèrdua

La Jonquera, juliol de 2018

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE DOCTRINA I MORAL

pel Dr. Joan Antoni Mateo

Ganes i desganes

Dr. Mateo, jo soc d'una generació en què ens van educar amb el sentit del deure i de l'obligació. Recordo molt bé que, quan vaig anar a Catecisme, el mossèn ens va ensenyar que deixar d'anar a missa un diumenge o festa de precepte era pecat mortal, perquè era matèria greu. Ara, a la meua vellesa, veig amb desolació que algun fill meu i els meus nets deixen d'anar a missa perquè no en tenen ganes... Que potser l'Església ha suprimit el precepte dominical? Es pot deixar una cosa tan important a l'arbitri de les ganes?

Efectivament, vostè forma part, afortunadament, d'una generació educada en el sentit del deure i de la voluntat. Això no vol dir que aquella educació no tingués altres mancances, però cal reconèixer que fou una educació que va possibilitar la construcció d'un país, de famílies sòlides i de cristians perseverants. Avui, malauradament, s'ha negligit molt el sentit del deure i del sacrifici. Amb tot, cal fer algunes precisions. El que anomenem pecat mortal és una realitat molt seriosa i no depèn únicament de la matèria, sinó d'altres factors. Sobretot, l'advertència i el consentiment. En el cas que ens comenta, tots advertim amb claredat que una part important de catòlics no compleix habitualment amb el deure de participar a la missa els diumenges i festes de precepte. Hi ha molta manca de formació en la fe i en la majoria dels casos han faltat aquests testimonis de vida cristiana que són imprescindibles per iniciar-se realment a la vida de fe. Necessitem cristians formats seriósament i animats per altres cristians madurs i hem de tendir cap aquí. Les realitats importants i la mateixa vida en el seu conjunt no es construeixen amb ganes i desganes, sinó amb coneixement, determinació, voluntat i sacrifici. Cal redescobrir i educar en aquests valors si volem sobreviure no només com a Església, sinó com a civilització. El precepte hi és i té la seva funció: ajudar i superar les desganes i arbitrietats.

PER ENVIAR CONSULTES

AL DR. MATEO:

elconsultori@hotmail.com

Ap. de correus 121-25620 Tremp (Lleida).

Postals des d'Andalusia

Els tres paisatges dels monestirs

Aquests dies de vacances a la localitat cordovesa d'Hinojosa del Duque, he visitat el convent de les Religioses Concepcionistes Franciscanes, una de les moltes fundacions que va realitzar la família comtal dels Sotomayor. L'església va ser consagrada el 28 d'abril del 1693. Dues boniques portaledes d'estil renaixentista formen la façana exterior del convent. I al seu interior, gairebé trenta religioses «preguen i treballen», i realitzen la seva missió de contemplatives. Hi ha tres paisatges —diví, humà i personal— sempre als nostres monestirs.

—El «paisatge diví» el configuren l'altar, la celebració de l'Eucaristia, l'exposició i adoració permanent del Santíssim, el res de la Hores al llarg de la jornada. «Sovint —escriu el Rector d'Ars—, quan lloem nostre Senyor, aconseguiríem tot el que volem, si li demanem amb fe viva i un cor pur.»

—El «paisatge humà» el forma la comunitat, cada religiosa. Sovint diem que «som germans», i oblidem que «ho som en Crist». És a dir, si critiquem, critiquem Crist; si servim, servim Crist. Un paisatge preciós, el de les nostres acompanyants!

—El «paisatge personal», la nostra cel·la. A la cel·la, hi descansem, reflexionem, assaborim el silenci. És el nostre paisatge més intimista, on podem dialogar amb el nostre cor, mentre escoltem el «xiuxiueig de Déu».

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Gràcies per la difusió

Com ja es va informar a *Catalunya Cristiana*, el darrer cap de setmana de juny, l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa vam anar en peregrinació al santuari de Lourdes. Vam ser prop de 700 persones, de les quals 178 eren malalts o persones amb discapacitat.

Amb aquest escrit, us volem transmetre el nostre agraïment per informar-ne. També, us volem dir que tot ha anat molt bé, que hem après a conviure i que tornem amb les piles molt carregades.

Moltes persones hem compartit, estimat, i ens hem donat als altres, acompanyats pel Sr. cardenal Joan Josep Omella, el bisbe auxiliar Antoni Vadell, a part de molts mossens i seminaristes, que ens han ajudat a apropar-nos a Maria. L'Hospitalitat està molt agraïda de la difusió que *Catalunya Cristiana* fa de la nostra associació i creiem que ens ajudeu a donar-nos a conèixer i a créixer.

Creiem que peregrinar a Lourdes, acompanyant persones malaltes i/o amb discapacitat, ajuda a descobrir Jesús en els altres. Per aquest motiu, animem tots els lectors a acompanyar-nos en el pelegrinatge que farem a finals de setembre d'aquest any (del 27 a l'1 d'octubre).

QUIM BANET MASUET
Vocal de Pastoral (Hospitalària)

Agraïment al Sr. Francesc A. Picas

Hem d'agrair molt els escrits del Sr. Picas, home de molta fe cristiana i català, sense cap dubte, que sempre diu la veritat.

En un temps en el qual la «memòria històrica» s'explica per molta gent que no va viure les tragèdies de la guerra civil, cal agrair que les persones que les patiren ens ho expliquin sense embuts.

Fa pocs dies, el Sr. Picas va escriure sobre els joves a la guerra civil. Amb molt de respecte i sentiment, ens descriu allò que no hauria d'haver succeït mai, i no acusa ningú com fan els informadors actuals de la memòria històrica. Aquesta prudència

l'honora com a cristià, i perdona i no té rancúnia. Em refereixo, concretament, al Govern de la Generalitat del 36 al 39, amb el màxim responsable Lluís Companys. Sentències de mort, esglésies cremades, txeques, més de 8.500 assassinats en forma martirial pel sol fet de ser catòlic.

Explicar això, avui, en tertúlies de molts mitjans de comunicació catalans, està pràcticament prohibit.

L'Església catòlica torna a fer nosa i els capellans (pocs que en queden) no són gens ben tractats. Mentre acabava aquest escrit he sabut que el Sr. Francesc Picas ha mort.

Al cel sigui, que segur que l'estan esperant.

GENÍS DE TERA
Badalona

Evitar certes lectures

Quan el bon papa Francesc ens parla d'anar a les perifèries, entenem que vol dir que hem d'acollir les persones que no són practicants habituals i que ens hi hem d'apropar. En la nostra tradició social hi ha celebracions diverses, com bateigs, primeres comunions, casaments i enterraments, que apleguen persones practicants i persones més o menys allunyades. Considerem que cal dedicar a aquestes persones una especial atenció. Cal que els parlem, i molt, de Jesús i del manament de l'amor, però també hem de tenir molta cura amb les lectures que els adreçem i amb les homilies.

Llegir i comentar certes lectures de l'Antic Testament en aquestes celebracions obertes ens sembla poc encertat. Per més que algú digui que són les lectures «manades», els celebrants hi han tenir molta cura i, si s'escau, buscar alternatives. A parer nostre, es tracta, sobretot, d'insistir, una vegada i una altra, en els aspectes positius i de germanor del missatge de Jesús.

FAMÍLIA PONT-MONTANER
Terrassa

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

MACIÀ GRAU
 Barcelona
 Fotos: Agustí Codinach

L'Església de Santa Anna va acollir la presentació del llibre.

L'Hospital de Campanya, un somni fet realitat

L'Editorial Claret presenta el llibre «Projecte Hospital de Campanya»

Un dels desitjos del papa Francesc des que va arribar al Vaticà va ser el de «construir una Església que fos pobra entre els pobres», i que escoltés les necessitats i la desesperació a través dels actes. Si bé és cert que l'Església sempre ha tingut cura dels més necessitats, com demostren dia a dia entitats religioses de la magnitud de Càritas, les paraules del papa Francesc ens van fer entendre que mai no n'hi ha prou, i que per tant és necessària una implicació de tothom per curar les ferides i convertir l'Església en una casa de tots.

Projecte Hospital de Campanya

Precisament un dels grans exemples del que suposa portar a la pràctica el desig del Papa el trobem en la iniciativa de dues parròquies, la de Santa Anna a Barcelona i Sant Anton a Madrid, que ja fa més d'un any van decidir convertir les seves respectives esglésies en autèntics hospitals de campanya.

Fruit d'aquest treball per ajudar els més desfavorits i de la gran tasca d'evangelització que han dut a terme les parròquies en les zones urbanes, l'Editorial Claret va decidir publicar un llibre que expliqués els fonaments i les experiències viscudes en cadascun d'aquests hospitals de campanya. D'aquesta manera, cinc autors diferents, que van participar en la iniciativa des dels seus inicis, han pogut transmetre com s'arriba a convertir una església en un lloc d'acollida on tothom té cabuda.

La presentació d'aquest llibre, *Projecte Hospital de Campanya* (Editorial Claret), es va fer el divendres 13 de juliol a l'Església de Santa Anna, i la van dur a terme dos dels seus autors: el Padre Àngel, rector de la parròquia de Sant Anton a Madrid, i la religiosa Viqui Molins, que va treballar a l'Hospital de Campanya Santa Anna des de l'inici del projecte per fer-lo una casa de tots. L'acte, a més, va comp-

VIQUI MOLINS

«Les esglésies no només són per a la litúrgia, també són per acollir»

PADRE ÀNGEL

«Tenir una església al centre de Madrid oberta les 24 hores del dia és veure un somni realitzat»

tar amb la presència del periodista Antoni Bassas, que va moderar la presentació, i que va definir el Padre Ángel i Viqui Molins com a dues persones que «han posat els pobres al centre de la seva vida.»

La religiosa Viqui Molins, com a precursora del projecte a Barcelona, va ser l'encarregada d'explicar com van ser els inicis de l'Hospital de Campanya a Santa Anna: «Va ser una cosa providencial, venia l'onada de fred i vam pensar en quina església era la millor per acollir els sense sostre. Per la seva ubicació, vam decidir que seria Santa Anna, i després de demanar permís al bisbe, vam posar un dormitori a la sala capitular de l'església. A la primera nit ja vam sobrepassar l'aforament previst.» Tot i descriure l'experiència com a «caòtica però meravellosa», Viqui Molins va mostrar la seva gran satisfacció amb els resultats obtinguts: «Per a mi ha estat un regal de Déu, és un senyal que les esglésies no només són per a la litúrgia, sinó que també són per acollir.» Viqui Molins va seguir els passos del Padre Ángel, que prèviament havia impulsat la iniciativa a Madrid, i que va proposar a Molins que es fes el mateix a Barcelona: «En el moment en què vaig rebre la proposta, vaig tenir una alegria enorme», explica la religiosa. Per portar-ho a terme, Viqui Molins primer va visitar la parròquia de Sant Anton a Madrid, en un viatge que la va acabar de decidir: «Vaig tro-

bar-hi tendresa, pobres entusiasmats amb l'obra, i sobretot, amor.»

Per la seva banda, el Padre Ángel va aprofitar la presentació per demanar continuïtat a la iniciativa, que també va néixer amb la intenció d'acabar «contagiant més parròquies». Per a ell, l'Hospital de Campanya de la parròquia on és rector és el somni que sempre havia tingut: «Tenir una església al centre de Madrid oberta les 24 hores del dia és veure un somni realitzat.» Tal com va explicar durant l'acte, a part de la tasca solidària d'acollir persones que es trobaven al carrer, aquest projecte ha permès també que molta gent que estava fora de l'Església s'hi apropés, i trobés en aquestes esglésies autèntics «oasis d'oració». Tant per a ell com per a Viqui Molins, el que dona més satisfacció és entrar a l'església i trobar-hi voluntaris, religioses, i, en definitiva, gent que de manera altruïsta ajuda els més necessitats.

Tot i les experiències viscudes que van explicar els dos autors en la presentació, els grans protagonistes de l'acte van ser la mateixa gent del carrer, que també va voler donar el seu testimoni per agrair la tasca de parròquies com la de Santa Anna. Persones com la Montserrat, que amb 64 anys es va veure al carrer, on va haver de dormir durant 2 anys fins que va trobar en la parròquia de Santa Anna una casa on dormir i sentir-se escoltada: «Em van acollir com una membre més

de la família, i em van tractar molt bé, només espero que aquesta iniciativa no decaigui mai.» «Es respira molt d'amor i molt de respecte», va afirmar l'Emilio, un altre dels sense sostre que va donar el seu testimoni. Tots ells es van mostrar molt agraïts amb els voluntaris i amb les parròquies, i van finalitzar les seves intervencions amb un aplaudiment molt emotiu dedicat a tots els que han fet de l'Hospital de campanya una realitat.

Antoni Bassas va conduir l'acte en què van intervenir Viqui Molins i el Padre Ángel.

MACIÀ GRAU
Barcelona

La Facultat de Filosofia de la Universitat Ramon Llull iniciarà el proper curs un nou grau en Filosofia, Política i Economia

Un triple grau per aconseguir una visió global

La Facultat de Filosofia de la Universitat Ramon Llull, que aquest any celebra el seu 30è aniversari, va presentar el 18 de juny passat un nou grau que englobarà tres matèries bàsiques: la filosofia, la política i l'economia. Es tracta d'una aposta de la mateixa Facultat de Filosofia-URL, que ha posat en marxa aquest projecte conjuntament amb la Universitat Pontifícia Comillas i la Universitat de Deusto, on actualment ja s'imparteix aquest grau.

Sota el nom de «Grau en Filosofia, Política i Economia», aquesta aposta s'ha fet amb la intenció d'aportar als estudiants que el cursin una visió global del món, i fer que siguin capaços d'interrelacionar les tres matèries per tal d'analitzar la realitat en tota la seva complexitat. El grau constarà de quatre cursos acadèmics de 60 crèdits cadascun, que es realitzaran en modalitat semipresencial, i en els quals diferents especialistes en cada matèria aproparan i relacionaran aquests tres àmbits als alumnes. Precisament, la presen-

tació va ser tota una declaració d'intencions del que serà aquest grau, ja que hi va intervenir un expert de cada àrea, que de forma conjunta es van posar d'acord a destacar la profunda relació que hi ha entre la filosofia, la política i l'economia.

Jaume Aymar, degà de la Facultat de Filosofia-URL, va ser l'encarregat de moderar una taula rodona en la qual van participar el doctor Joan Garcia del Muro, professor de Filosofia; el doctor Eduard Ibáñez, director de Justícia i Pau i l'expresident del Parlament de Catalunya Joan Rigol.

La filosofia

Tal com va explicar Eduard Ibáñez durant la presentació, l'ordre de les paraules del grau ha estat escollit segons la seva importància, que sovint la gent situa a la inversa, que segons Ibáñez, «la filosofia és una qüestió fonamental que ha d'anar per davant de la política i l'economia, per tal que tant política com economia no perdin mai la finalitat ètica». La filosofia és, per tant, l'eina

JOAN GARCIA DEL MURO

«Una de les tragèdies del món actual és l'autonomia de l'economia i la política respecte de la moral i la filosofia»

Agustí Codinach

xement de la legislació, sinó que necessiten l'acompanyament de la filosofia per aportar valors a la democràcia, per això aquest nou grau és idoni per a tots els que vegin el seu futur en el món de la política.

L'economia

En l'últim lloc hi ha l'economia, una matèria que malauradament cada vegada pren més protagonisme i que molta gent la situa per davant de l'ètica i fins i tot de la política. En aquest sentit, Rigol va fer una breu anàlisi de la realitat econòmica on va explicar que l'1% dels ciutadans té més riquesa que el 99% restant de la població: «Si observem la situació econòmica del món, veiem que els rics cada vegada ho són més, mentre que els pobres cada vegada són més pobres.» A aquesta situació preocupant, com van explicar els ponents, s'hi ha arribat precisament perquè s'ha oblidat la finalitat ètica de l'economia, i se li ha atorgat una autonomia respecte la moral que és molt perillosa. Per aquest motiu els professors d'aquest nou grau tindran el repte de formar professionals que visquin la correlació de les tres matèries en l'ordre correcte, i que treballin en els tres àmbits sense perdre de vista la visió global.

El nou grau facilitarà l'adquisició d'habilitats útils per al desenvolupament de diferents carreres i activitats professionals com ara assessor i consultor sociopolític, analista sociopolític, gestor d'organitzacions públiques i privades, política, periodisme, indústria, educació, direcció d'empreses, consultoria i relacions públiques, serveis diplomàtics, governs autonòmics i locals, organismes internacionals. La resta de la informació del grau així com les matrícules es poden consultar a la web de la Universitat de Filosofia-URL: www.filosofia.url.edu.

JOAN RIGOL

«La política ha de saber humanitzar la realitat. Ha de veure més enllà de les xifres i saber entendre els diversos sistemes en els quals es mou»

que ens permet pensar amb distància i perspectiva, per després prendre les decisions més adequades, per aquest motiu ha d'acompanyar totes les altres matèries. Com va exposar Garcia del Muro: «Una de les tragèdies del món actual és l'autonomia de l'economia i la política respecte la moral i la filosofia.»

La política

«La política ha de saber humanitzar la realitat. Ha de veure més enllà de les xifres i saber entendre els diversos sistemes en els quals es mou.» Aquestes paraules, de Joan Rigol, defineixen a la perfecció un dels objectius del grau: oferir una visió de conjunt de la humanitat que massa sovint queda fragmentada. Segons Rigol, qualsevol persona que es vulgui dedicar a la política ha de tenir aquesta visió de conjunt, però sobretot ha de tenir moral, ja que com va exposar a la presentació, ser polític significa ser pedagog pel bé comú. Totes aquestes qualitats no es poden assolir únicament amb el coneix-

SOBRETAULA D'ESTIU: BEGUDES I AIGUARDENTS MONACALS I POPULARS

**JOAN PALLARÈS-
PERSONAT**

Historiador

jpallarespersonat@gmail.com

El Chartreuse i el licor del Carmelitano

Caves de
Chartreuse
a Voiron.

D'origen francès i graduació molt alta, el licor va néixer a la Gran Cartoixa de Chartreuse, als peus dels Alps. L'any 1903 quan l'orde va ser expulsat de França els monjos van decidir mantenir el secret de l'elaboració amb diverses herbes macedades, continuant la seva producció a Tarragona, tot i que anys després, durant la dècada de 1920, van fabricar-lo també a Marsella.

El Chartreuse s'elabora amb més de trenta herbes diferents —una fórmula secreta—, que es maceren amb esperit de vi i es destil·len. De fet, les herbes surten barrejades en grans sacs, des del monestir, on es fa la barreja, fins a la destil·leria i en surten dos tipus, el Chartreuse verd, de més graduació, 55 graus, que es fabrica des del 1764; i el groc, fet amb altres herbes, produït des del

1838, que arriba als 40 graus.

En acabar la Segona Guerra Mundial, els Cartoixans van poder retornar al seu monestir on van obrir de nou, no lluny del convent, una nova destil·leria, però no per això van tancar la de Tarragona, que va mantenir-se oberta fins al 1989. Actualment es pot visitar la destil·leria a Voiron, però no el monestir, de clausura rigorosa.

Licor del Carmelitano

Els frares carmelitans van fundar un convent al Desert de les Palmes, prop de Benicàssim, en un indret apartat i de gran bellesa, a finals del segle XVII. El van bastir durant el XVIII. Durant les exclaustacions del XIX van poder mantenir-lo, però en greu situació econòmica, així que van muntar una destil·leria per co-

mercialitzar la seva beguda, el Licor Carmelitano. Les primeres ampolles són del 1896. El Licor Carmelitano, d'un color taronja pàl·lid tirant a groc, està fabricat amb esperit de vi, al qual s'afegeixen una trentena d'herbes d'aquella zona, avui declarada Parc Natural i excel·lent reserva natural. Es tracta d'una zona de gran potencial turístic, a prop de Castelló, que fa que la factoria sigui visitada anualment per milers de turistes en els seus dies de platja.

Si bé la marca manté l'atractiu dels frares i el seu licor, en realitat des de 1912 els carmelitans van passar fórmula i patents a una societat mercantil de Benicàssim, que és qui la continua explotant des d'aleshores, mentre que el centenari convent de les Palmes segueix enrunant-se amb el pas del temps.

La utilització de productes que contenen clorofluorocarbonats (CFC abreujadament) es descobrí que produïa un forat a la capa d'ozó.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Una altra vegada cal aixecar l'alerta per la capa d'ozó

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Tothom sap la importància que té per a la vida humana el manteniment de l'ozó que posseeix el nostre planeta al seu entorn en forma de capa protectora. És una zona que es troba entre 15 i 20 km d'alçada amb una quantitat de molècules d'ozó (és a dir, oxigen triatòmic) suficient per impedir que les radiacions més enèrgiques que ens arriben dels astres puguin causar danys a la vida humana (com càncers, per exemple) ja que són interceptades per l'ozó.

Va ser a l'any 1987 que es va aixecar per primer cop l'alarma del deteriorament d'aquesta capa tan benèfica: la utilització de productes que contenen clorofluorocarbonats (CFC abreujadament) es descobrí que produïa un forat a la capa d'ozó, cosa que provocà una reunió a escala mundial que acabà amb l'anomenat Protocol de Mont-real del 16 de setembre del 1987, que va acordar que s'anessin eliminant aquesta mena de productes de manera que restessin pràcticament eliminats del tot el 2010. I van firmar l'acord 193 països. Per recordança del pactat el 1994, l'Assemblea General de les Nacions Unides va proclamar el 16 de setembre de cada any Dia internacional per a la

Preservació de la Capa d'Ozó.

I què està passant ara? Que es veu que algun país fa trampa, perquè s'ha descobert que hi ha una quantitat notable de CFC-11 que està danyant la capa protectora. Més encara, que va en augment des del 2012. Són dades obtingudes a partir de dit any a l'Observatori Mauna de Hawaii. D'on prové aquest CFC-11? No s'ha pogut precisar, però els indicis són de l'est de l'Àsia. La investigació que s'ha fet remarca la gran diferència que hi ha entre el que s'esperava que fes la concentració romanent de CFC-11 i la que s'ha detectat. Aquí passa alguna cosa. S'ha denunciat la falta de vigilància per part de les autoritats. La revista *Nature* havia anat mostrant com minvava la concentració del producte perjudicial tot naturalment de mica en mica, amb tota cura, des del 2002 fins al 2012, any en el qual s'han trobat amb la sorpresa, que s'ha mantingut i augmentat els anys següents, cosa no més explicable per una nova emissió del gas contra l'acord del Protocol de Mont-real. Esperem que la notícia arribi als governs interessats i que s'exigeixi el compliment del que s'acordà. La salut de la humanitat ho exigeix!

FRA VALENTÍ SERRA DE MANRESA

Arxiver dels caputxins

Durant el segle XVIII la xocolata, després de nombroses polèmiques contràries a la seva introducció a la taula dels refectoris, començà a formar part de l'alimentació conventual i monàstica ja que és una menja molt gustosa i de bon nodriment elaborada a partir de la combinació de cacau i sucre mòlts, on s'hi sol afegir, a guisa d'aromatitzants, vainilla i canyella. El cacau (llat., *Theobroma cacao*; cast., cacao) és un petit arbre originari del tròpic americà de fulles persistents que fa unes flors vermelles i després una fruita de la mida d'un pam, aproximadament, carregades de nombroses sements. Justament, aquestes sements o llavors del cacau, torrades i parcialment fermentades, formen la part més important de la xocolata.

Estudis recents han posat de manifest que la xocolata redueix la fatiga, millora el rendiment físic i, sobretot, afavoreix la concentració i la memòria, de tal manera que la xocolata amarga és molt més beneficiosa per a l'organisme. A la cuina la xocolata combina amb els plats més xocants, com ara la cua de bou guisada amb vi negre i xocolata: un caprici gastronòmic que deixa bocabadat!

Hi ha una gran diversitat de maneres de preparar la xocolata, però fou a la ciutat de Barcelona on els xocolaters assoliren un particular

renom, car hi havia una manera pròpia de fabricar-lo a la pedra. Aquesta xocolata de *Barcelona* —amb denominació d'origen— fou molt estimada per les famílies benestants d'Espanya i d'arreu d'Europa.

Els frares caputxins de Catalunya, presents a les Missions de Trinitat i Guaiana des del segle dissetè, es mostraren uns experts coneixedors de les propietats de la quina, del tabac, del cafè i, sobretot, del cacau, així com també d'altres productes i espècies procedents de l'Orient, de tal manera que, quan es produí l'exclaustració, la xocolata era ja una menja força habitual en els convents i monestirs de Catalunya. Entre els frares caputxins de la xocolatera en deien, eufemísticament, en l'argot propi dels caputxins: *la jaculatòria*, per referir-se a aquest atuell culinari d'aram estanyat amb el mànec llarg «en que's deixata'l xocolata, y se prepara en beguda per a préndrer-lo», segons la descripció del reverend Pere Labèrnia (†1860). En els anys previs a la supressió de la vida religiosa, que es produí amb l'exclaustració del juliol de 1835, els frares a tall de refrany deien que «xocolata i sopa bullida, allarguen la vida!». La setmana vinent vull tractar, si Déu vol, sobre l'arrop de bresca amb fruita, que preparat segons la tradició caputxina en resulta un confitat gustós i de molt bon nodriment.

TRADICIONS GASTRONÒMIQUES

La xocolata amarga

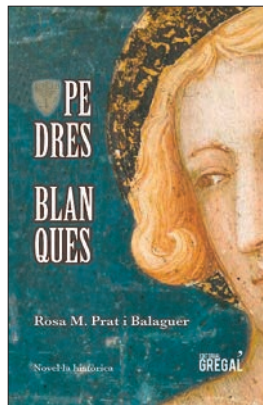
Cacau.

AUTORS DIVERSOS

Projecte Hospital de campanya
Claret Editorial, 2018, 172 pàg.

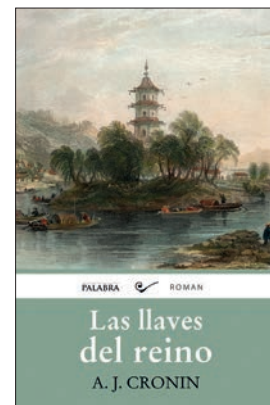
L'any 2014, després del Congrés celebrat a Barcelona sobre la pastoral de les grans ciutats, el papa Francesc deia: «El nostre desafiament és doble: ser acollidors amb els pobres i immigrants i valorar la seva fe.» Les esglésies de Sant Anton a Madrid i de Santa Anna a Barcelona han volgut escoltar aquestes paraules i posar-se en sortida evangelitzadora d'una manera particular.

ROSA M. PRAT I BALAGUER

Pedres blanques
Editorial Gregal, 2018, 270 pàg.

Pedres blanques és una novel·la històrica del segle XIV que tracta de la confrontació de la comunitat religiosa del monestir de les monges clarisses de Santa Maria de Petras Albas de la vila de Sarrià amb el papa Benet XII d'Avinyó. Tot s'origina quan el Pontífex vol reformar els ordes religiosos i promulga les Constitucions. Novel·la finalista del Premi Autor Revelació de l'Ateu Barcelonès (2016).

A. J. CRONIN

Las llaves del reino
Ediciones Palabra, 2018, 447 pàg.

El protagonista d'aquest relat té una ànima recta, una humilitat pregonada i una barreja d'energia i dolçor. Cronin, amb el seu mesuratge habitual, relata aventures i lluites, esbossa ànimes i ambients i crea en la figura central un dels personatges més interessants de la novel·lística contemporània.

Una novel·la extraordinària, barrejada de realisme i crítica social.

CARME CHAPARRO

La química de l'odi
Columna, 2018, 430 pàg.

Què faries si, després d'haver sobreviscut a la que vas creure que era la prova més dura que podies suportar, el destí et portés una altra vegada al límit?

Després de l'èxit de *No soy un monstruo*, traduïda a diferents llengües i que serà portada a la pantalla, Carme Chaparro es consolida amb aquesta segona novel·la, com una de les autores de *thriller* més interessants i arriscades.

GUIES INSIGHT

Explora París (en català)
Cossetània Edicions, 2016,
156 pàg.

Amb aquesta guia podreu descobrir els millors racons d'aquesta ciutat tan meravellosa: els monuments més emblemàtics, els museus d'art més destacats, els barris històrics i molt més. Recomanacions dels llocs on menjar, beure i dormir.

També hi trobareu consells sobre la cuina local, el que podeu comprar i el que no us podeu perdre.

RUTH WARE

El joc de les mentides
Bromera, 2018, 386 pàg.

Quan, a la matinada, la Isa rep un missatge que diu «us necessito» de seguida s'adona que el passat ha tornat per passar comptes. Així que no ho dubta gens i agafa el primer tren des de Londres fins al poble costaner de Salten, on la marea baixa ha deixat al descobert les restes d'un cadàver.

Una trama sòlida, absorbent, emotiva i plena d'astúcia.

CRÍTICA CINEMATogrÀFICA

MONTSERRAT CLAVERAS

Doctora en Història de l'Art i professora de Religió

Intrigues matemàtiques

Qualsevol persona voldria ser avisada de la seva pròpia mort, crec! Això en el cas que sabés que ha de morir, no en general, perquè tots sabem que un dia morirem, sinó en particular, quan algú està en perill de mort de manera imminent i no n'és conscient.

En Nico, un nen que està a punt de fer 10 anys, rep una carta on hi ha escrita una amenaça de mort. La seva mare no en fa cas perquè creu que és una broma pesada d'uns companys de classe que li fan *bullying*. La directora de l'escola investiga entre l'alumnat però no troba cap indici greu d'assetjament. És per això que la mare, a qui se li intueix algun ressentiment del passat, vol que el seu fill planti cara al seu patiment fent patir l'espectador que sap que el que li demana és perillós.

Paral·lelament en Jon, un jove d'uns 40 anys, sense feina, possiblement per l'esquizofrènia que pateix, veu com assassinen el seu millor amic i futur marit de la seva exnòvia.

Les vides d'en Nico i en Jon no coincideixen en el temps, però, s'entrellacen gràcies a les investigacions que fa el jove després

d'adonar-se que, a la benzinera que han tirotejat el seu amic, anys abans i en repetides ocasions, havien passat altres incidents amb un patró més o menys igual.

En Jon té el seu amic en coma a l'hospital on Andrea, la nòvia, s'enfronta, al seu costat a la mort, amb sentiments oposats de desesperació alhora que d'un amor que la fa tenir esperança en un «miracle». En Jon necessita salvar la vida del nen a qui no coneix i la del seu amic, perquè no hi ha amor més gran que el de donar la vida pels amics.

Ell, que deixa de prendre la medicació, comença una investigació matemàtica (l'ús de la lògica matemàtica no és un plantejament nou al cinema) en la qual tot anirà a parar a un punt final. Però li cal provar que el que ell intueix és cert, que no és fruit de la seva malaltia ni del sentiment profund que té envers les dues persones que més estima. Això serà al final quan, esgotat i defallit, resoldrà, en un darrer acte heroic, l'enigma o enigmes que faran modificar el futur a partir del seu present.

La pel·lícula desperta un cert interès perquè hi ha intriga, tensió, emoció, misteri, tot en una grisa i plujosa atmosfera plujosa que afavoreix el suspens. El clímax ens porta a un final que potser desil·lusiona si tenim en compte que tot ha estat fruit de l'atzar.

AMB BON HUMOR

EL AVISO

DIRECCIÓ: Daniel Calparsoro

INTÈRPRETS: Raúl Arevalo, Aura Garrido, Belén Cuesta, entre altres

MÚSICA: Julio de la Rosa

GÈNERE: Thriller

92 minuts

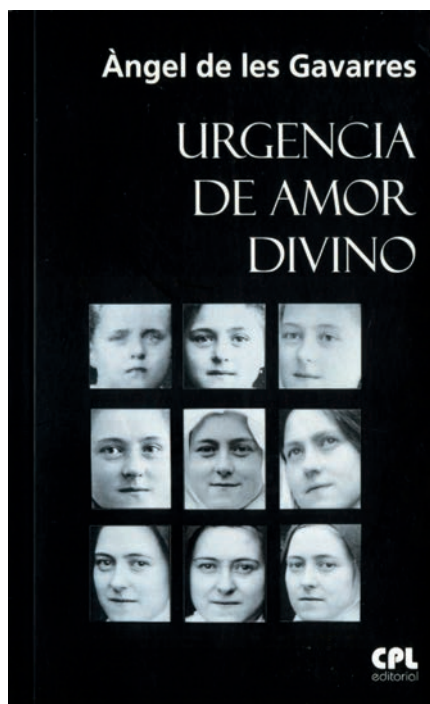
Espanya

CRÍTICA LITERÀRIA

FRA VALENTÍ SERRA DE MANRESA
Caputxí

Santa Teresa, doctora de l'amor

ÀNGEL DE LES GAVARRÉS
Urgencia de amor divino
CPL, 2017, 274 pàg.

Ens trobem davant d'un llibre, realment singular, escrit per un religiós cartoixà que s'oculta amb el nom literari d'Àngel de les Gavarres.

L'autor, partint d'una mirada sobrenatural als moments que vivim, i des de la seva fonda experiència contemplativa de sentir existencialment en la seva pregària diària «el pes del Món», amb els seus goigs, dolors i esperances, vol esperonar la nostra responsabilitat cristiana per tal d'ajudar-nos a donar una deguda resposta d'amor i fidelitat al Déu de l'Amor Infinit i Misericordiós, ja que en les condicions actuals, lluny d'afavorir la vida d'amor, ens situen en un marc esfereïdor d'atrocitats mundials que l'autor ens presenta, talment, com a mostres palpables de l'imperi del mal.

Àngel de les Gavarres, amb rigor i profunditat, ens explica els precedents del procés dels règims soviètic i nazi i els seus nocius efectes i els confronta amb el Regne de Déu. Són molt aclaridores les semblances aportades sobre els orígens familiars i socials d'Adolf Hitler, el «Führer» (p. 208-233) i de Josif Stalin (p. 233-259), amb una escalada sense miraments vers el poder absolut, d'un i altre, i que l'autor contraposa amb la vida i testimoniatge de santa Teresa de Lisieux, «Doctora de l'Amor»: «*Lo cierto es que Teresita, al decir del cardenal Bourne, "ha desbrozado el camino del cielo, ha simplificado las cosas", a costa de un genuino heroísmo nunca visto, de puro sabor evangélico, mostrando la santidad en un grado tal que podría calificarse de químicamente puro, hasta tal punto que instruyendo a sus novicias afirmó: "Me parece que para las víctimas del amor no habrá juicio; antes me inclino a creer que Dios se apresurará a recompensar con delicias eternas su propio amor, que verá arder en sus corazones"*» (p. 204).

Avui Teresa de Lisieux ens pot ajudar enormement a fer-nos més presents en les perifèries del nostre món contemporani, per tal de convertir l'Església —en el dir del papa Francesc— en una mena d'Hospital de Guerra, per tal de salvar dels viaranyos de la mort tantes ovelles esgarriades i emmalaltides pels efectes nocius de la secularitat i de l'ateisme.

RAUXA

Elogi de Grècia (I)

Quan un viatja a Grècia ho sol fer pressuposant que hi trobarà un país mediterrani com el nostre però més degradat, i sense cap relació amb l'esplendor de l'època clàssica. La primera impressió confirma, certament, que el caràcter mediterrani no és cap lloc comú, sinó una manera de fer compartida fins i tot entre terres de llengua i confessió diferents. A Grècia de seguida ens hi trobem com a casa, ens hi movem amb una familiaritat difícil de tenir al centre i nord del continent.

Però a mesura que anem passejant pels carrers d'Atenes i tractant amb els grecs afloren diferències inesperades: la gent no participa del neguit i el bullici malaltís d'altres grans ciutats del sud d'Europa, Barcelona inclosa, sinó que es mouen amb calma i serenor. Tampoc no són malparlats, ni tenen la ciutat bruta i deixada, com pot passar a Nàpols. És cert que la societat grega és més pobra que la nostra, sobretot arran de la crisi, però sorprenentment no hi trobem pas una societat degradada, en descomposició, ni hi predomina la irritació i l'agressivitat pròpies de la misèria i el ressentiment. Tampoc no són avars ni miserables; al metro i a l'autobús no competeixen per l'últim seient buit que queda. Misteriosament soferts i dignes, captivadorament senzills, els grecs són d'una humanitat que ens permet descansar de tanta impostura i sofisticació buida.

EDUARD BRUFAU

Agenda

RECURSOS A LA XARXA

Per Juanjo Fernández

LA PREGÀRIA, EN UN ESPAI SAGRAT... DIGITAL!

espaisagrat.org

«La teva pregària diària *on line*.» Això és el que promet i el que dona Espai Sagrat, una web de Jesuïtes en 22 llengües, on se'ns convida a aturar-nos i a fer una estona de pregària, asseguts davant l'ordinador, sense presses, pas a pas i amb la lectura de l'evangeli del dia.

Barcelona

ORGUE

El **dimarts 31 de juliol**, a les 20.30, centenari de l'orgue de la parròquia de Sant Andreu de Llavaneres. Concert a càrrec de Raül Prieto.

MARE DE DÉU DELS ÀNGELS

El **dimecres 1 d'agost**, a les 13.30, missa; a les 19.00, rosari solemne i vespres; a les 19.30, missa de vigília, ofrena floral a la Mare de Déu, trobada festiva i concert; el **dijous 2**, a les 12.00, *angelus* solemne (interpretació musical); a les 13.30, missa; a les 19.30, missa solemne, llàgrimes de la Mare de Déu i cant de la *Salve*. Durant tot el dia es pot guanyar la indulgència plenària. Parròquia Mare de Déu dels Àngels, c/ Balmes, 78 – Barcelona.

MONESTIR DE PEDRALBES

El **dijous 2 d'agost**, a les 11.30, espectacle de narració oral *Dones fosques* (tel. 932 563 427).

FESTA DE L'ASSUMPTA

El **dimarts 14 d'agost** es col·loca al temple la imatge de la talla de la Mare de Déu adormida en una artístic lilit; a les 17.30, celebració comunitària de la Penitència; a les 19.00, primeres vespres solemnes; el **dimecres 15**, a les 11.30, eucaristia concelebrada predicada pel Dr. Joan Carles Montserrat. Missa de Lourdes de Jean-Paul Lécot (cor de música sacra de la Concepció amb Lorién Santana a l'orgue); a les 19.00, processó pel claustre portant la imatge de la Mare de

Déu adormida amb la participació de les religioses assistents a l'acte i segones vespres solemnes. Basílica de la Puríssima Concepció, c/ Aragó, 299 – Barcelona.

GRUPS D'ORACIÓ I AMISTAT

Del **dilluns 3 de setembre al divendres 7**, a Tiana, exercicis espirituals dirigits per Mn. Joan Güell. Inscripcions: tel. 932 181 005.

ASSOCIACIÓ AMICS DELS ÀNGELS

El **dissabte 6 d'octubre**, de 9.00 a 14.15, jornada interreligiosa *Dona i religió* amb Rafael Méndez, Linda G. Jones, Raquel Bouso i Moriah Ferrus (c/ València, 244, 1r - Barcelona, tel. 933 230 616).

SANT TOMÀS

El **cap de setmana del 9 a l'11 de novembre**, a Barcelona, VI Simposi d'Estudis Tomístics *Ser y vida moral* en el L aniversari de la *Humanae vitae* i el XXV de *Veritatis splendor*. Inscripcions: simposio@istomas.org.

Tarragona

CONCERT

El **diumenge 29 de juliol**, a les 20.00, concert a càrrec dels professors del curs internacional d'orgue de Montblanc a l'església parroquial de Santa Maria la Major de Montblanc.

Urgell

AMICS DE NÚRIA

Fins al **dilluns 31 de desembre** es poden presentar els treballs al II Concurs de Fotografia *Peregrinació en els camins de Núria*. Més informació: amicsdenuria.cat.

Vic

COVA DE MANRESA

Des del **dimarts 21 d'agost al diumenge 26**, exercicis espirituals dirigits per José Luis Saborido, s.j. Inscripcions: tel. 938 720 422.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Pels sacerdots en la seva missió pastoral

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions
Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

 /catalunyacristiana

 @catcrist

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: *Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire*

Lingüista: *Montserrat Pibernat*

Arxiu i fotografia: *Eulàlia Grande*

Corresponsals: *Víctor Gay, GIRONA; Miquel Àngel Martín, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM*

Col·laboradors d'aquesta setmana: *Josep M. Bausset, Pilarín Bayés, Esparança Castell, Montserrat Claveras, Agustí Codinach, Miquel A. Ferrés, Núria Ferret, Antonio Gil, Joan Guerrero, Joan Guiteras, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, F. Xavier Parés, Quique, Ignasi Ricart, Josep Rius-Camps, Jordi Sánchez, Lluís Serra, Valentí Serra, Sebastià Taltavull, Joan Trias, Bàrbara Virgil, P-J Ynaraja*

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014
BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat
(Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat
(Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat
(Publicitat)

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: *Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura*

Administració: *Isabel Giral (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)*

Autoedició i compaginació: *Carlos Aguado*

Impressió: *Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79*

JOAN TRIAS / JOAN ANDREU PARRA

Lucía Caram, monja dominica i Creu Sant Jordi 2018

«Que cadascú es pregunti què pot fer per unir-se a una causa transformadora»

La Creu de Sant Jordi és el reconeixement màxim amb què la Generalitat de Catalunya distingeix persones i entitats que han prestat serveis destacats al país. En l'edició d'enguany destaquen, entre altres, el cirurgià Joan Viñas, director de l'Acadèmia Mariana de Lleida, pel seu compromís en la gestió del sistema públic de salut, i la monja dominica Lucía Caram, del convent de Santa Clara de Manresa, a qui vam poder entrevistar a Ràdio Estel l'endemà de saber-se la notícia. Tots dos són col·laboradors de *Catalunya Cristiana*.

Què significa per a vostè aquesta Creu Sant Jordi?

Molta emoció i responsabilitat. És el reconeixement a la tasca de tot un grup de gent que hem cregut en una causa, la de Jesús i el seu Regne, i que ens hem compromès a treballar per les persones i pel país. M'ha tocat liderar un projecte, al qual heu estat capaços de sumar-vos moltes persones de diversos àmbits. Aquesta és una de les creus que no costa carregar, és un regal.

Quin és el secret perquè triomfin projectes solidaris?

Que cadascú, des d'allà on estigui, es pregunti què pot fer per unir-se a una causa transformadora. Hem aconseguit crear una gran complicitat amb persones que col·laboren des del dia a dia, amb el seu temps, amb diners... per conspirar positivament per la solidaritat i pel compromís.

Manca solidaritat avui?

Catalunya és un país molt solidari i compromès, però hem de continuar treballant perquè aquest compromís sigui sostingut, desinteressat i per a deixar el món una mica millor de com l'hem trobat,

Agustí Codinach

precisament en un moment amb tanta violència i indiferència globalitzada.

Aquest compromís us ha portat a crear la Casa Francesc d'Assís...

El convent de Santa Clara s'ha anat transformant en un hospital de campanya. El Papa ens ha demanat que obrim les portes dels monestirs per evitar que es converteixin en hotels. El nom de la casa, Francesc d'Assís, ja voldria una missió: estar al costat dels més pobres.

Què és la Plataforma Ciutadana de Solidaritat, per la qual li han concedit la Creu?

Es va crear al començament de la crisi (2008), i en créixer li vam donar el paraigua jurídic de la Fundació Rosa Oriol. Ara n'hem canviat el nom per Fundació del Convent de

Santa Clara. És una xarxa que activa recursos per a la gent que ha quedat fora del sistema i de la possibilitat de tenir una vida digna. Ofereix banc d'aliments, pisos tutelats, residència per a persones sense llar, una empresa d'inserció i un cosidor on es treballa amb les mares.

Hi ha un programa, però, que és més ampli.

Sí, és «Invulnerables» per tal que els nens i les seves famílies puguin trencar el cercle de la pobresa i tenir igualtat d'oportunitats. De la mà de l'Obra Social de "la Caixa", l'anem estenent per tot Catalunya. Aconseguirem l'objectiu amb la col·laboració públic-privada en què tothom posi en comú els seus béns perquè a ningú no li falti el que necessita per créixer i viure amb dignitat, tal com es feia a les primeres

comunitats cristianes.

Quina opinió té de la crisi de refugiats?

Aquest és el gran drama que Europa té en aquests moments. Òscar Camps i Open Arms [també Creu Sant Jordi 2018] ens mostren l'evidència d'una Europa que mira cap a un altre cantó i que no vol assumir aquest drama humanitari. Coincideixo amb el Papa que això és la vergonya d'Europa i no podem permetre que estigui passant. Els governants no estan abocant aquí recursos que sí que posen en defensa. M'agradaria que Europa pogués despertar-se i, en aquest sentit, Catalunya des del primer moment ha dit «Volem acollir», però no ens deixen i això és preocupant.

Les idees són el generador d'energia més potent que existeix.

Una idea, transformada en obra d'art, és capaç de canviar el món. D'aquí el nostre interès per la cultura i el nostre suport al **Teatro Real**, al **Gran Teatre del Liceu**, al **Museu Thyssen** i el seu **25è aniversari** i a iniciatives com **entradasymas.com**. Perquè volem apropar la cultura a tota la societat a través de la innovació i obrir la nostra energia a tothom.